

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 186 (XXX) — Nr. 342

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 19 aprilie 2018

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 77 din 22 februarie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 61 alin. (3) teza a doua din Codul penal	2–5
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
290. — Ordin al ministrului tineretului și sportului pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea și desfășurarea Programului național „Tabere studențești” 2018	6
ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI	
67. — Ordin pentru aprobarea Metodologiei de monitorizare a pieței angro de energie electrică	7–25
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 4 din 28 februarie 2018 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală)	26–31

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 77**

din 22 februarie 2018

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 61 alin. (3)
teza a doua din Codul penal**

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Afrodita Laura Tutunaru	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Cosmin Grancea.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 61 alin. (3) teza a doua din Codul penal, excepție ridicată de reprezentantul Ministerului Public din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Sectorului 4 București în Dosarul nr. 43.119/4/2015 al Judecătoriei Sectorului 4 București — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 3.371D/2016.

2. La apelul nominal se prezintă, pentru partea Voicu Petre, doamna avocat Sorina Dumitrescu din cadrul Baroului București, cu delegație la dosar și lipsesc celelalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra faptului că partea Voicu Petre a depus concluzii scrise prin care solicită respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate.

4. Curtea dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 733D/2017, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 61 alin. (3) teza a doua din Codul penal, excepție ridicată din oficiu de către instanța de judecată în Dosarul nr. 12.035/212/2016 al Curții de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie.

5. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

6. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor.

7. Reprezentantul legal al părții Voicu Petre este de acord cu conexarea dosarelor.

8. Reprezentantul Ministerului Public, având în vedere dispozițiile art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, nu se opune conexării dosarelor.

9. Curtea, având în vedere identitatea de obiect a cauzelor, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 733D/2017 la Dosarul nr. 3.371D/2016, care a fost primul înregistrat.

10. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul doamnei avocat Sorina Dumitrescu, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. Astfel, art. 61 din Codul penal definește ce este amenda, iar art. 61 alin. (3) din același cod reglementează cu privire la obligația stabilirii amenzi în funcție de criteriile generale de individualizare a pedepsei. Având în vedere că

art. 74 din Codul penal este în totalitate constituțional, pe cale de consecință înseamnă că și teza criticată este constituțională. Cu privire la critica referitoare la faptul că judecătorul, în procesul de deliberare, poate aplica amenzi excesive sau mult diminuate în funcție de criteriul averii, se arată că o astfel de critică vizează modul de aplicare a legii, fapt inadmisibil.

11. De asemenea se arată că nu există niciun fel de discriminare, iar dacă teza criticată nu ar fi fost desprinsă din conținutul în ansamblu căruia îi aparține, s-ar putea constata că la art. 64 din Codul penal se prevede și posibilitatea ca, în situația în care această amendă nu ar putea fi executată, cel care este supus unei astfel de sancțiuni să o poată contesta în vederea înlocuirii cu obligația de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității.

12. Așa fiind, având în vedere atât aceste considerente, cât și pe cele formulate în concluziile scrise, solicită respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate.

13. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. Autorul acesteia susține că ar exista o discriminare pe criteriul averii, deoarece la stabilirea cuantumului unei zile-amendă se ține seama de situația materială a persoanei condamnate. Astfel, potrivit prevederilor art. 72 alin. (2) din Codul penal, la alegerea dintre pedeapsa închisorii și pedeapsa amenzii se ține seama de criteriile generale de individualizare din art. 71 alin. (1) din același cod. Prin urmare, situația materială a persoanei condamnate nu poate justifica alegerea între cele două feluri de pedepse. De asemenea, dacă o persoană este condamnată la o pedeapsă cu închisoare, acea persoană, în mod evident, nu obține venituri din prestarea muncii sale pe perioada detenției. Acest argument este folosit și pentru cazul aplicării pedepsei amenzii cu privire la sistemul zilelor-amendă, deoarece persoana va fi lipsită de veniturile sale din munca prestată pe perioada corespunzătoare zilelor-amendă. Fiecare persoană are anumite venituri, iar cuantumul unei zile-amendă este diferit. Rațiunea sistemului zilelor-amendă este lipsirea persoanei de veniturile pe care ea le-ar obține dacă ar munci în acele zile. Sistemul este aplicat matematic în unele țări fără a exista vreo limită maximă a cuantumului unei zile-amendă, fiind un sistem care nu a fost însușit de către legiuitorul român, în sensul că aplicarea nu este matematică, însă criteriul avut în vedere este același respectiv, persoana va fi lipsită de veniturile pe care ea le-ar obține dacă ar munci. Reglementări similare se regăsesc în Croația, Germania, Elveția, precum și în alte state.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

14. Prin încheierile din 13 decembrie 2016 și 23 februarie 2017, pronunțate în dosarele nr. 43.119/4/2015 și nr. 12.035/212/2016, **Judecătoria Sectorului 4 București — Secția penală și Curtea de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie au sesizat**

Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 61 alin. (3) teza a doua din Codul penal.

15. Excepția a fost ridicată, în dosarele de mai sus, de reprezentantul Ministerului Public din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Sectorului 4 București și, respectiv, instanța de judecată, cu prilejul soluționării unor cauze penale la fond și în apel în care se fac cercetări cu privire la săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 336 și art. 196 din Codul penal.

16. În motivarea excepției de neconstituționalitate, procurorul și, respectiv, instanța de judecată, în calitate de autori ai excepției, susțin că prevederile legale menționate sunt neconstituționale, întrucât dispozițiile art. 61 alin. (3) teza a doua din Codul penal, prevăzând **situația materială a condamnatului** drept criteriu la stabilirea de către instanță a cuantumului sumei corespunzătoare unei zile-amendă, nu fac altceva decât să instituie un mecanism generator de **discriminare pozitivă sau negativă pe criteriul averii**.

17. Astfel, atunci când instanța de judecată va aplica pedeapsa amenzii unor persoane aflate în aceeași situație juridică, dar diferite în ceea ce privește situația materială, dacă va fi respectat criteriul prevăzut de textul contestat, se va putea ajunge la situația inechitabilă ca, pentru persoana fără mijloace materiale, să se stabilească o sumă corespunzătoare pentru ziua-amendă într-un quantum redus, iar cu privire la persoana care are o situație materială prosperă să se stabilească o sumă corespunzătoare pentru ziua-amendă într-un quantum orientat spre limita maximă prevăzută de lege.

18. Totodată, în situația în care pedeapsa amenzii este prevăzută alternativ cu pedeapsa închisorii, în cazul unor persoane aflate în aceeași situație juridică, se va putea ajunge la situația inacceptabilă ca, pentru persoana fără mijloace materiale, instanța să aplice pedeapsa închisorii, doar pentru că respectiva persoană nu și-ar permite să achite o amendă, iar în cazul persoanei care dispune de resurse materiale suficiente, instanța să aplice pedeapsa amenzii, din singurul motiv că această persoană are posibilitatea să execute pedeapsa, prin plata amenzii.

19. Așa fiind, prin obligarea instanței de judecată ca în procesul de individualizare judiciară a pedepsei amenzii penale să țină seama de nivelul veniturilor inculpatului și implicit de averea acestuia se creează o situație discriminatorie pe motiv de avere. În plus, acest criteriu este dificil de cuantificat, întrucât legiuitorul nu a limitat veniturile la care se face raportarea ca fiind doar cele realizate pe teritoriul național, iar instanța de judecată nu are instrumentele necesare pentru a putea stabili complet situația de fapt premisă referitoare la criteriul averii.

20. Sub acest aspect, dar cu privire la o altă dispoziție din Codul penal din 1968, Curtea Constituțională s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 463 din 13 noiembrie 1997 prin care a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 81 alin. 4 din Codul penal din 1968, reținând în considerente discriminarea pe criteriul averii.

21. Având în vedere aceste considerente, este evident că reglementarea criticată determină o discriminare pe criteriul averii, fiind inadmisibil ca, la aplicarea și stabilirea cuantumului pedepsei, instanța de judecată să aibă în vedere situația materială a inculpaților.

22. **Judecătoria Sectorului 4 București — Secția penală** opinează că excepția de neconstituționalitate este întemeiată, deoarece prin prevederea situației materiale a condamnatului la stabilirea cuantumului sumei corespunzătoare unei zile-amendă, textul legal arătat nu face altceva decât să instituie un mecanism generator de discriminare (pozitivă sau negativă) pe criteriul averii.

23. De asemenea, atunci când instanța de judecată va aplica pedeapsa amenzii unor persoane aflate în aceeași situație juridică, dar diferite în ce privește situația materială, dacă va fi respectat criteriul prevăzut de art. 61 alin. (3) teza a doua din Codul penal, se va putea ajunge la situația inechitabilă ca pentru persoana fără mijloace materiale să se stabilească o sumă corespunzătoare pentru ziua-amenzii într-un quantum redus, iar cu privire la persoana care are o situație materială bună să se stabilească o sumă corespunzătoare pentru ziua-amendă într-un quantum orientat spre limita maximă prevăzută de lege.

24. Totodată, în situația în care pedeapsa amenzii este prevăzută alternativ cu pedeapsa închisorii, în cazul unor persoane aflate în aceeași situație juridică, se va putea ajunge la situația inacceptabilă ca, pentru persoana fără mijloace materiale, instanța să aplice pedeapsa închisorii, doar pentru că respectiva persoană nu și-ar permite să achite o amendă, iar în cazul persoanei care dispune de resurse materiale suficiente, instanța să aplice pedeapsa amenzii, din singurul motiv că această persoană are posibilitatea să execute pedeapsa, prin plata amenzii.

25. Ca atare, este evident că reglementarea criticată determină o discriminare pe criteriul averii, fiind inadmisibil ca, la aplicarea și stabilirea cuantumului pedepsei, instanța de judecată să aibă în vedere situația materială a inculpaților.

26. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

27. **Guvernul** apreciază că dispozițiile legale criticate sunt constituționale. Astfel, egalitatea în fața legii presupune, în ceea ce privește sancțiunile penale, ca persoanele care au comis o faptă prevăzută de legea penală să resimtă aceleași consecințe, iar sancțiunile să aibă același grad de severitate pentru persoanele care au comis fapte similare.

28. Această egalitate a sancțiunilor penale nu poate fi realizată decât adaptând quantumul amenzii penale la situația materială a infractorului. Egalitate nu înseamnă, în acest caz, plata unei sume identice de bani către stat, amenda având natura unei sancțiuni penale și nu pe aceea a unei despăgubiri.

29. În context este necesară raportarea la veniturile persoanei condamnate, astfel încât, prin aplicarea unei amenzi proporționale cu veniturile, persoanelor care au comis aceleași fapte prevăzute de legea penală să se aplice, în concret, sancțiuni de severitate similară.

30. **Avocatul Poporului** apreciază că dispozițiile legale criticate sunt constituționale. Astfel, prin introducerea sintagmei „*situația materială*” a inculpatului se creează un sistem echitabil și, în același timp, umanitar de pedepsire pentru diferitele persoane. Introducerea unui astfel de sistem dă posibilitatea condamnatului de a returna statului veniturile de care a fost păgubit prin infracțiune, mai ales dacă a urmărit un folos material prin infracțiunea comisă.

31. Având în vedere faptul că principiul egalității de tratament juridic constă în aplicarea echitabilă a unei norme de drept subiectelor aflate în cazuri identice sau similare, Avocatul Poporului apreciază că textul legal criticat nu aduce atingere art. 16 alin. (1) din Constituție, ci are menirea de a conduce la o individualizare judiciară corectă, eficientă și echitabilă a pedepsei amenzii, în limitele prevăzute de legiuitor și cu respectarea criteriilor generale de individualizare.

32. În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat că textul art. 16 alin. (1) din Constituție, coroborat cu cel al art. 4 alin. (2) din Legea fundamentală, vizează discriminările

prohibite, nu și pe cele admisibile, vizează deci „discriminarea negativă”, nu și „discriminarea pozitivă”, ținând seama de specificitatea unor situații sau de scopul realizării unei justiții distributive, pentru a anula sau pentru a diminua inegalitățile obiective. Totodată, textele constituționale arătate vizează egalitatea între cetățeni cât privește recunoașterea în favoarea acestora a unor drepturi, nu identitatea de tratament juridic cât privește exercitarea sau realizarea unor drepturi. Astfel se explică nu numai admisibilitatea unui tratament juridic diferit și privilegiat față de anumite categorii de persoane, dar și necesitatea lui (Decizia nr. 27 din 12 martie 1996).

33. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile scrise depuse, susținerile părților, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

34. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

35. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 61 alin. (3) teza a doua din Codul penal cu denumirea marginală *Stabilirea amenzii*, care au următorul conținut: „(3) Instanța stabilește numărul zilelor-amendă potrivit criteriilor generale de individualizare a pedepsei. *Cuantumul sumei corespunzătoare unei zile-amendă se stabilește ținând seama de situația materială a condamnatului și de obligațiile legale ale condamnatului față de persoanele aflate în întreținerea sa*”.

36. Autorii excepției de neconstituționalitate susțin că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 16 alin. (1) referitor la egalitatea cetățenilor în fața legii și art. 20 referitor la *Tratatele internaționale privind drepturile omului*, precum și dispozițiile art. 26 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice referitor la egalitatea în fața legii a persoanelor, fără discriminare.

37. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, potrivit expunerii de motive a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, în titlul III s-au reglementat pedepsele și categoriile de pedepse și acestea sunt, potrivit art. 53—55 din Codul penal, pedepse principale, accesorii și complementare. De asemenea, pedepsele principale sunt de trei feluri, și anume detențiunea pe viață, închisoarea și amenda (a se vedea art. 53 din Codul penal). Totodată, cât privește pedeapsa amenzii, aceasta cunoaște o nouă reglementare, dar și o sferă de aplicare semnificativ lărgită față de Codul penal din 1969, prin creșterea numărului infracțiunilor ori a variantelor acestora pentru care amenda poate fi aplicată atât ca pedeapsă unică, cât și ca pedeapsă alternativă la pedeapsa închisorii. Un prim element de noutate constă în calcularea amenzii prin sistemul zilelor-amendă, care, prin mecanismul de determinare a cuantumului, asigură o mai bună individualizare a pedepsei concret aplicate atât sub aspectul proporționalității, exprimat prin numărul zilelor-amendă, cât și al eficienței, prin determinarea valorii unei zile-amendă ținând seama de situația patrimonială a condamnatului. În acest sens, pentru determinarea cuantumului amenzii se individualizează mai întâi numărul zilelor-amendă, cuprins între 30 și 400 de zile, care se înmulțește cu suma

corespunzătoare unei zile-amendă cuprinsă între 10 lei și 500 lei. Instanța va stabili numărul zilelor-amendă potrivit criteriilor generale de individualizare a pedepsei, iar cuantumul sumei corespunzătoare unei zile-amendă se stabilește ținând seama de situația materială a condamnatului și de obligațiile legale ale condamnatului față de persoanele aflate în întreținerea sa.

38. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, principiul egalității în drepturi presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite (Decizia nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994). De asemenea, situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional (a se vedea în acest sens, cu titlu exemplificativ, Decizia nr. 86 din 27 februarie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 207 din 31 martie 2003, Decizia nr. 476 din 8 iunie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 599 din 11 iulie 2006, Decizia nr. 573 din 3 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 363 din 25 mai 2011, sau Decizia nr. 366 din 25 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 644 din 2 septembrie 2014).

39. În acest context, Curtea constată că situația juridică a inculpaților condamnați, pentru aceleași infracțiuni, deși nu este diferită, opțiunea legiuitorului de a conferi judecătorului libertatea ca, în procesul de individualizare a pedepselor, să țină seama de **situația materială** a condamnatului stabilind un tratament juridic diferențiat, își găsește justificare obiectivă și rezonabilă în împrejurarea că în societatea actuală există diferențieri între persoane cu privire la venit, la avere, la standardul de viață, la posibilitățile date de familia din care face parte și la câștigurile obținute prin activități diverse.

40. Totodată, cu privire la actualul Cod penal, deși nu mai menține dispozițiile art. 52 din Codul penal din 1969 cu privire la esența pedepsei și scopurile acesteia și nici dispozițiile care interziceau cauzarea de suferințe fizice sau înjosirea persoanei condamnatului, acestea fiind cuprinse în Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 514 din 14 august 2013, Curtea constată că, indiferent de tipul pedepsei (privative sau neprivative de libertate), aceasta a fost și rămâne principalul mijloc de realizare a scopului legii penale. De aceea, scopul pedepsei coincide cu scopul legii penale și reprezintă atât un mijloc de reeducare a condamnatului, cât și o măsură de constrângere a acestuia pentru formarea unei atitudini corecte față de muncă, de ordinea de drept și față de regulile de conviețuire socială.

41. În același sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că în vederea analizării caracterului de pedeapsă, în sensul art. 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, se verifică scopul sancțiunii (dacă este punitiv sau compensatoriu), implicarea organelor de urmărire penală și dacă este consecința exercitării abuzive a unui drept sau consecința infracțiunii. Cu alte cuvinte, conceptul de „pedeapsă” cuprins în această prevedere prezintă, ca și cele de „drepturi și obligații cu caracter civil” și „acuzatie în materie penală” din articolul 6 paragraful 1, un sens distinct, autonom (a se vedea, în special, cu privire la „drepturile civile”, Hotărârea din 31 martie 1992, pronunțată în Cauza X împotriva Franței din

31 martie 1992, și, în cazul „acuzărilor penale”, Hotărârea din 27 august 1991, pronunțată în Cauza *Demicoli împotriva Maltei*, paragraful 31). Pentru a asigura eficacitatea protecției oferite de art. 7, Curtea trebuie să rămână liberă să depășească aparențele și să evalueze pentru sine dacă o anumită măsură constituie o „pedeapsă”. De aceea, **obiectivele prevenirii și reparării** sunt în concordanță cu cele ale represivității și pot fi considerate elementele constitutive ale noțiunii de pedeapsă (a se vedea Hotărârea din 9 februarie 1995, pronunțată în Cauza *Welch împotriva Regatului Unit*, paragrafele 27, 30).

42. Așa fiind, atunci când instanța de judecată apreciază că se impune aplicarea pedepsei amenzii, ea trebuie să aibă în vedere esența, funcția, dar și scopul pedepsei, întrucât un quantum identic al sumei corespunzătoare unei zile-amendă **produce un impact psihologic diferit în mintea condamnaților în funcție de situația materială a acestora**. Prin urmare, în măsura în care se dorește obținerea aceleiași finalității **se impune obiectiv și rezonabil** ca acest quantum să fie stabilit în funcție de posibilitățile financiare ale persoanei în cauză, deoarece, deși se sancționează o faptă trecută, se urmărește prevenirea pentru viitor a altor sau a acelorași fapte de către același făptuitor. De aceea, Curtea constată că tocmai absența criteriului referitor la situația materială a condamnatului ar duce la o uniformizare a unor situații de fapt diferite. Prin urmare, legiuitorul are competența constituțională de a valoriza diferit sancțiunea aplicată dacă situațiile de fapt, precum cea din speță, sunt diferite. De aceea, egalitatea materială sau de rezultat primează și este de preferat față de o egalitate formală, aceasta din urmă fiind susceptibilă de a produce încălcarea art. 16 alin. (1) din Constituție (cu privire la conceptul de egalitate materială și formală a se vedea Decizia nr. 799 din 18 noiembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 862 din 19 noiembrie 2015, paragraful 68).

43. În concluzie, egalitatea în fața legii presupune, în ceea ce privește sancțiunile penale, ca persoanele care au comis o faptă prevăzută de legea penală **să resimtă aceleași consecințe**, cu atât mai mult cu cât **amenda penală are natura unei sancțiuni penale, și nu pe aceea a unei despăgubiri**.

48. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de reprezentantul Ministerului Public din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Sectorului 4 București în Dosarul nr. 43.119/4/2015 al Judecătoriai Sectorului 4 București — Secția penală și de instanța de judecată în Dosarul nr. 12.035/212/2016 al Curții de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie și constată că dispozițiile art. 61 alin. (3) teza a doua din Codul penal sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriai Sectorului 4 București — Secția penală și Curții de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 22 februarie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

44. De altfel, o reglementare similară se regăsește în art. 217 alin. (2) din Codul de procedură penală ce vizează conținutul cauțiunii, potrivit căruia „*Valoarea cauțiunii este de cel puțin 1.000 lei și se determină în raport cu gravitatea acuzației aduse inculpatului, situația materială și obligațiile legale ale acestuia*”. Cu privire la instituția cauțiunii, instanța de la Strasbourg a statuat că aceasta nu are ca scop repararea prejudiciului, ci prezența inculpatului la audieri. De aceea, ea va fi apreciată în principal în raport cu persoana în cauză și **cu resursele sale**, în așa fel încât să confere încrederea că existența cauțiunii va acționa ca o frână suficientă pentru a înlătura orice încercare de fugă (a se vedea Hotărârea din 27 iunie 1968, pronunțată în Cauza *Neumeister împotriva Austriei*, paragraful 30 § 14). Totodată prin Hotărârea din 6 noiembrie 2007, pronunțată în Cauza *Mușuc împotriva Republicii Moldova*, paragraful 42, s-a statuat că **mărimea cauțiunii trebuie „evaluată, în principal, în funcție de persoana în cauză, bunurile acesteia [...]”**.

45. Așa fiind, Curtea constată că aceleași rațiuni sunt valabile *mutatis mutandis* și cu privire la posibilitatea legiuitorului de a reglementa criteriile legale de stabilire a pedepsei în funcție de starea materială conferind instanței dreptul de a stabili quantumul sumei corespunzătoare unei zile-amendă și în funcție de situația materială a condamnatului în așa fel încât pedeapsa astfel dispusă să-și atingă finalitatea urmărită.

46. De altfel, instituția zilelor-amendă se regăsește și în alte state europene. De exemplu, în **Codul penal finlandez** pedeapsa amenzii este în funcție de numărul de zile de condamnare, iar valoarea unei amenzi pe zi a fost stabilită la o sumă rezonabilă în raport cu solvabilitatea condamnatului. Valoarea rezonabilă este considerată pentru o zi **a 60-a parte din venitul lunar** al persoanei condamnate cu amendă, din care se scad taxele și impozitele stabilite prin lege și o sumă fixă pentru consumul de bază. Responsabilitățile de întreținere pe care le are persoana condamnată pot contribui la reducerea amenzii, **iar bunurile deținute pot duce la o creștere a amenzii**.

47. Dispoziții similare referitoare la instituția zilelor-amendă se regăsesc și în art. 131—3 din Codul penal francez, precum și în art. 40 și art. 41 din Codul penal german.

Magistrat-asistent,
Afrodita Laura Tutunaru

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL TINERETULUI ȘI SPORTULUI

ORDIN

pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea și desfășurarea Programului național „Tabere studențești” 2018

Având în vedere:

— Hotărârea Guvernului nr. 259/2006 privind aprobarea Normelor de cheltuieli pentru realizarea programelor Autorității Naționale pentru Tineret în domeniul activității de tineret, cu modificările ulterioare;

— art. 3 alin. (1) lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 801/2004 privind organizarea și funcționarea caselor de cultură ale studenților și a Complexului Cultural Sportiv Studențesc „Tei”;

— Nota de fundamentare nr. 331 din 3.04.2018,

în temeiul art. 8 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 11/2013 privind organizarea și funcționarea Ministerului Tineretului și Sportului, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul tineretului și sportului emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Metodologia privind organizarea și desfășurarea Programului național „Tabere studențești” 2018, prevăzută în anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Direcția activități pentru studenți și tabere va comunica prezentul ordin direcțiilor de specialitate din cadrul Ministerului Tineretului și Sportului și caselor de cultură ale studenților, respectiv Complexului Cultural Sportiv Studențesc „Tei”, care vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data publicării.

Ministrul tineretului și sportului,
Ioana Bran

București, 13 aprilie 2018.
Nr. 290.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 342 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

ORDIN

pentru aprobarea Metodologiei de monitorizare a pieței angro de energie electrică

Având în vedere prevederile art. 9 alin. (1) lit. o), p), r), ș) și ale art. 11 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare, prevederile art. 7¹ alin. (9) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, și prevederile Regulamentului (UE) nr. 1.227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie,

în temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. c) și alin. (5), precum și ale art. 9 alin. (1) lit. h) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă „Metodologia de monitorizare a pieței angro de energie electrică”, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 35/2006 privind aprobarea Metodologiei de monitorizare a pieței angro de energie electrică pentru aprecierea nivelului de concurență pe piață și prevenirea abuzului de poziție dominantă, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.022 din 22 decembrie 2006, cu modificările ulterioare.

Art. 3. — Participanții la piața de energie electrică definiți în cuprinsul metodologiei prevăzute la art. 1, Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale „OPCOM” — S.A. și Operatorul de Transport și Sistem Compania Națională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” — S.A. duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 4. — Direcția de specialitate din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmărește respectarea prevederilor prezentului ordin.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,
Dumitru Chiriță

București, 4 aprilie 2018.
Nr. 67.

ANEXĂ

METODOLOGIE de monitorizare a pieței angro de energie electrică

CAPITOLUL I Dispoziții generale

SECȚIUNEA 1 Scop

Art. 1. — Prezenta metodologie de monitorizare a pieței angro de energie electrică (*metodologie*) are drept scop stabilirea modului în care Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE) monitorizează funcționarea pieței angro de energie electrică din România pentru evaluarea nivelului de performanță, eficiență, concurență și transparență pe piață, pentru prevenirea/descurajarea practicilor anticoncurențiale, a abuzului de piață, inclusiv a practicilor care pot afecta siguranța sistemului energetic național.

Art. 2. — Aplicarea prezentei metodologii asigură premisele pentru desfășurarea etapei de analiză preliminară a suspiciunilor de abuz de piață sesizate de ACER, de participanții la piața angro de energie electrică, de „persoanele care efectuează tranzacții cu titlu profesional”, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 1.227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie (REMIT) sau care pot rezulta din activitatea proprie de monitorizare desfășurată de ANRE.

Art. 3. — Obiectivele urmărite prin aplicarea prezentei metodologii sunt:

a) evaluarea nivelului de performanță, eficiență și concurență pe fiecare componentă a pieței angro de energie electrică, cu identificarea acelor elemente care conduc la scăderea acestora;

b) creșterea nivelului de transparență a pieței angro de energie electrică, cu efect direct asupra promovării și asigurării mediului concurențial;

c) urmărirea respectării reglementărilor emise de ANRE cu privire la organizarea și funcționarea pieței angro de energie electrică în ansamblu și pe fiecare dintre componentele sale, în condițiile aplicării unui tratament egal și nediscriminatoriu tuturor participanților la piață;

d) supravegherea comportamentului participanților la piața angro de energie electrică din punctul de vedere al respectării legislației primare și secundare aferente domeniului energiei electrice;

e) identificarea posibilelor comportamente de piață anormale și/sau inadecvate, precum și ale practicilor anticoncurențiale sau de abuz de piață, cu sesizarea Consiliului Concurenței, ACER sau a altor organisme abilitate, atunci când există suspiciunea încălcării legislației aplicabile în vigoare;

f) asigurarea cooperării cu organismele interne și internaționale din domeniul energiei electrice sau domenii conexe (de exemplu: concurență, financiar) în vederea

respectării prevederilor legislației primare naționale și a reglementărilor europene aplicabile.

Art. 4. — Prin aplicarea prezentei metodologii se urmărește îndeplinirea obiectivelor menționate anterior, inclusiv prin:

a) actualizarea bazei de date organizate la nivel național specifică sectorului energiei electrice, cuprinzând date/informații care caracterizează piața angro de energie electrică, necesare atât desfășurării activității ANRE, cât și furnizării de informații altor organisme interne și internaționale din domeniul energiei electrice;

b) stabilirea sistemului unitar de indicatori utilizați de ANRE în activitatea de monitorizare a pieței angro de energie electrică;

c) stabilirea obligațiilor de raportare a datelor și informațiilor necesare în activitatea de monitorizare a pieței, a formatului și frecvenței de raportare, inclusiv a fluxului de date în vederea evitării dublei raportări de către participanții la piața angro de energie electrică în condițiile aplicării prevederilor REMIT;

d) stabilirea obligațiilor de transparență privind rezultatele funcționării pieței angro de energie electrică pe fiecare dintre componentele sale, ca urmare a desfășurării activității de monitorizare a pieței.

SECȚIUNEA a 2-a

Domeniu de aplicare

Art. 5. — Prezenta metodologie creează cadrul procedural specific activității de monitorizare a pieței angro de energie electrică desfășurată de compartimentul de monitorizare de la

nivelul ANRE în colaborare cu entitățile de monitorizare de la nivelul OPEE și, respectiv, OTS.

Art. 6. — Prezenta metodologie este utilizată drept instrument de lucru în activitatea proprie a ANRE de monitorizare a pieței angro și stabilește reperele principale pentru activitățile de supraveghere a piețelor centralizate aflate în administrarea OPEE și OTS, în conformitate cu legislația națională și reglementările europene direct aplicabile.

Art. 7. — Prezenta metodologie se aplică OPEE, OTS, în calitate de operatori ai piețelor centralizate și titularilor de licențe emise de ANRE, și persoanelor juridice străine cu drept de participare la piețele de energie electrică din România, considerați în sensul prezentei metodologii, „participanți la piață”, după cum urmează:

a) producători de energie electrică deținători de unități de producere dispecerizabile (conform clasificării pe categorii de putere din regulamentul aplicabil);

b) furnizori;

c) traderi;

d) PRE;

e) operatori de distribuție concesionari;

f) operator de transport și sistem (în calitate de participant la piețele centralizate);

g) clienți finali dispecerizabili.

SECȚIUNEA a 3-a

Definiții și abrevieri

Art. 8. — În înțelesul prezentei metodologii, termenii și expresiile folosite au semnificațiile următoare:

<i>abuz de piață</i>	comportament al participantului la piață care implică utilizarea informațiilor privilegiate în cursul tranzacționării unui produs angro, respectiv manipularea sau tentativa de manipulare a pieței de energie — concept reglementat de prevederile art. 3 și 5 din REMIT
<i>abuz de poziție dominantă</i>	practică comercială anticoncurențială în care un participant cu poziție dominantă se poate angaja pentru a-și menține sau întări poziția pe o piață, interzisă de legislația din domeniul concurenței
<i>compartiment de monitorizare</i>	entitate organizatorică distinctă în cadrul ANRE cu atribuții de monitorizare a pieței angro de energie electrică
<i>comportament de piață anormal</i>	comportament caracterizat de neconcordanța dintre intențiile de tranzacționare ale unui participant pe o componentă a pieței de energie electrică într-un anumit moment (exprimate prin oferte, notificări) și manifestările sale anterioare sau datele publice care caracterizează momentul respectiv
<i>comportament de piață inadecvat</i>	comportament care se abate de la reglementările în vigoare și de la procedurile conexe, putând avea un efect negativ asupra eficienței pieței angro de energie electrică
<i>date partajate de ACER</i>	setul de date privind produsele energetice angro de energie electrică, raportabile în conformitate cu art. 3 din Regulamentul (UE) nr. 1.348/2014 pentru contractele standardizate și nestandardizate care, conform memorandumului de înțelegere încheiat între ACER și autoritățile naționale de reglementare din UE, vor fi puse la dispoziția ANRE în mod continuu, în formate prestabilite, doar în cazul îndeplinirii condițiilor stricte de securitate și confidențialitate impuse de ACER
<i>entitate de monitorizare</i>	entitate organizatorică distinctă la nivelul OPEE/OTS, cu atribuții de monitorizare a piețelor de energie electrică aflate în administrare
<i>machetă de monitorizare</i>	format prelucrabil, postat pe site-ul www.anre.ro , proiectat pe tip de participant la piață, operator de piață sau operator de transport și sistem, destinat completării datelor și informațiilor solicitate de ANRE în scopul determinării indicatorilor necesari în activitatea de monitorizare
<i>persoană care efectuează tranzacții cu titlu profesional</i>	concept invocat în REMIT și detaliat în Ghidul de aplicare al REMIT
<i>raportare lunară de monitorizare</i>	machetă de monitorizare completată lunar, în mod individual, de fiecare participant la piață căruia i se aplică prevederile prezentei metodologii și care se încarcă pe portalul ANRE, destinat culegerii de date de la operatorii economici raportori (în conformitate cu instrucțiunile de completare publicate pe site-ul www.anre.ro)

Art. 9. — Abrevierile utilizate în cadrul prezentei metodologii au următoarele semnificații:

ACER	Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare în Domeniul Energiei
ANRE	Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei
ATC	Capacitate disponibilă de interconexiune
CEER	Consiliul European al Autorităților de Reglementare în Domeniul Energiei
FUI	Furnizor de ultimă instanță
NTC	Capacitate netă de interconexiune
OD	Operator de distribuție
OPEE	Operator al pieței de energie electrică — Opcom — S.A.
OTS	Operator de transport și sistem — CNTEE Transelectrica — S.A.
PACI	Piața de alocare a capacității de interconexiune a SEN cu sistemele electroenergetice vecine
PAM	Piața cu amănuntul de energie electrică
PAN	Piața angro de energie electrică
PC-OTC	Piața centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică
PCC	Piețele centralizate de contracte bilaterale organizate la nivelul Opcom — S.A.
PCCB-LE	Piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică — modalitatea de tranzacționare prin licitație extinsă
PCCB-NC	Piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică — modalitatea de tranzacționare prin negociere continuă
PCCB-PC	Piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică — modalitatea de tranzacționare prin contracte de procesare
PCSU	Piața centralizată pentru serviciul universal
PE	Piața de echilibrare
PI	Piața intrazilnică
PMC	Piața de energie electrică pentru clienții finali mari
PRE	Parte responsabilă cu echilibrarea
PSTS	Piața serviciilor tehnologice de sistem
PZU	Piața pentru ziua următoare
REMIT	Regulamentul (UE) nr. 1.227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie
TTC	Capacitate totală de interconexiune

Art. 10. — Definițiile, termenii specifici și noțiunile utilizate au semnificațiile cuprinse în:

a) Legea energiei electrice și gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare;

b) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare;

c) Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu completările și modificările ulterioare;

d) Regulamentul (UE) nr. 1.227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie (REMIT);

e) Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1.348/2014 al Comisiei din 17 decembrie 2014 privind raportarea de date, pentru punerea în aplicare a articolului 8 alineatele (2) și (6) din Regulamentul (UE) nr. 1.227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului privind integritatea și transparența pieței angro de energie [Regulamentul (UE) nr. 1.348/2014];

f) Regulamentul (UE) nr. 543/2013 al Comisiei din 14 iunie 2013 privind transmiterea și publicarea datelor pe piețele

energiei electrice și de modificare a anexei I la Regulamentul nr. 714/2009 al Parlamentului European și al Consiliului [Regulamentul (UE) nr. 543/2013];

g) Codul comercial al pieței angro de energie electrică, cu modificările și completările ulterioare;

h) Ghidul de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1.227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie — document fără caracter obligatoriu (Ghidul de aplicare al REMIT).

CAPITOLUL II

Principii generale ale activității de monitorizare

SECȚIUNEA 1

Responsabilități

Art. 11. — Pentru îndeplinirea atribuției ANRE de monitorizare a funcționării pieței de energie electrică în vederea evaluării nivelului de eficiență, transparență și concurență a acesteia este necesară determinarea:

a) modului în care se aplică și se respectă legislația incidentă și regulile de piață în vigoare;

- b) comportamentului participanților pe piețele componente ale pieței angro de energie electrică;
- c) eficienței ansamblului de reglementări și structurii actuale a pieței;
- d) gradului de îndeplinire a obligațiilor de asigurare a transparenței informațiilor;
- e) gradului de păstrare a integrității pieței angro de energie electrică.

Art. 12. — În vederea asigurării atribuției de monitorizare a pieței angro de energie electrică, în etapa de supraveghere și, respectiv, de evaluare a performanțelor piețelor componente, ANRE (prin compartimentul de monitorizare) se află într-o relație strânsă de colaborare cu OPEE și, respectiv, OTS (prin entitățile de monitorizare, distinct organizate la nivelul celor doi operatori pe bază de proceduri proprii specifice), cu scopul de a asigura eficiența activității de monitorizare a pieței angro de energie electrică în ansamblul său.

Art. 13. — Responsabilitatea monitorizării permanente a elementelor precizate revine compartimentului de monitorizare din ANRE și entităților de monitorizare din cadrul OPEE și OTS, în limitele precizate de legislația națională primară și secundară și a legislației europene aplicabile direct.

Art. 14. — Activitatea de monitorizare a pieței angro de energie electrică desfășurată de ANRE prin compartimentul de monitorizare se concentrează în principal pe identificarea influențelor reciproce dintre componentele pieței angro, pe analiza interdependenței dintre piața angro și cea cu amănuntul de energie electrică și a efectelor piețelor conexe asupra pieței angro de energie electrică (de exemplu, piețele de certificate verzi). Activitatea la nivelul ANRE se bazează în principal pe datele și informațiile colectate ulterior momentului tranzacționării produselor energetice pe diferitele piețe de energie electrică sau momentul livrării energiei electrice.

Art. 15. — În scopul îndeplinirii obligațiilor de monitorizare, participanții la piață au obligația să transmită datele și informațiile solicitate pe bază de machete de monitorizare, dezvoltate conform prezentei metodologii, în mod corect, complet și la timp, în formatele specificate pentru fiecare etapă de culegere a datelor.

Art. 16. — În plus față de datele obținute în urma procesului de culegere lunară pe baza machetelor de monitorizare, ANRE poate solicita respectivilor participanți la piață, în scris, cu motivarea necesității și specificarea conținutului și formatelor solicitate, alte date și informații privind propria activitate desfășurată pe piața angro de energie electrică.

Art. 17. — În vederea îndeplinirii obligațiilor din Regulamentul (UE) nr. 543/2013, compartimentul de monitorizare din ANRE desfășoară verificări ale modului în care OTS și furnizorii de date prevăzuți în respectivul regulament european transmit datele către platforma centrală pentru transparență a informațiilor (EMFIP), din punctul de vedere al asigurării ritmicității, calității și completitudinii datelor transmise. La solicitarea ANRE, OTS prezintă eventualele disfuncționalități apărute în asigurarea fluxului de date și propuneri de remediere a acestora.

Art. 18. — Activitatea de monitorizare desfășurată de entitățile de monitorizare din cadrul OPEE și OTS se referă la monitorizarea piețelor centralizate de energie electrică aflate în administrare. În virtutea acestui rol, pornind de la setul de indicatori prevăzuți în prezenta metodologie, entitățile de monitorizare din cadrul OPEE și OTS evaluează, prin intermediul unor seturi de indicatori stabiliți prin proceduri interne proprii, funcționarea piețelor administrate, identifică situațiile de disfuncționalitate și cauzele acestora, eventualele comportamente de piață inadecvate, anormale, eventuale suspiciuni de abuz de poziție dominantă, detectează orice alte situații sau acțiuni care ar putea afecta concurența pe piața analizată.

Art. 19. — Entitățile de monitorizare din cadrul OPEE și OTS depun eforturi pentru realizarea unei monitorizări proactive, de tip preventiv a piețelor centralizate aflate în administrare. În acest sens, entitățile de monitorizare din cadrul OPEE și OTS au responsabilitatea identificării unor eventuale comportamente de piață anormale ale participanților la piețele administrate din etapa de ofertare, anterioară momentului tranzacționării/livrării. Atunci când ofertele nu corespund unui comportament normal de ofertare, entitățile de monitorizare din OPEE și OTS analizează în regim de urgență situația respectivă și aplică un set de măsuri, mergând până la blocarea de la tranzacționare a respectivelor oferte. În paralel, acestea informează în cel mai scurt timp ANRE asupra evenimentelor respective și a măsurilor luate. Măsurile necesare și condițiile în care acestea se aplică în caz de comportament anormal de ofertare sunt detaliate prin procedurile interne proprii prevăzute la art. 18.

Art. 20. — Pentru îndeplinirea obligațiilor care le revin în calitate de persoane care efectuează tranzacții cu titlu profesional, OPEE și OTS implementează propriile strategii specifice de monitorizare a piețelor din administrarea fiecăruia, pentru identificarea posibilelor încălcări ale prevederilor art. 3, 4 și 5 din REMIT, pornind de la Ghidul de aplicare a REMIT și documentele adiacente (ultimele versiuni publicate pe portalul REMIT), bazându-se pe dezvoltarea sistemelor de monitorizare (colectare, stocare, prelucrare și diseminare a informațiilor) pe care OPEE și OTS le dețin.

Art. 21. — În acest sens, entitățile de monitorizare din cadrul OPEE și OTS descriu în proceduri proprii, distincte de cele de la art. 18, demersurile de îndeplinire a obligațiilor respective, în concordanță cu etapele descrise ca bună practică în acest domeniu în Ghidul de aplicare a REMIT (versiunea actualizată, publicată pe portalul REMIT).

Art. 22. — În vederea îndeplinirii obligațiilor de monitorizare și a celor de „persoane care efectuează tranzacții cu titlu profesional”, OPEE și OTS se asigură că sunt îndeplinite toate premisele organizării corespunzătoare a activității la nivelul entităților de monitorizare de la nivelul celor doi operatori, inclusiv accesul permanent la toate datele rezultate din procesul de operare a piețelor din competența proprie. Sistemele de analiză și cele informatice ale OPEE și OTS sunt adaptate corespunzător cerințelor supravegherii pieței și comportamentului, conform REMIT.

SECȚIUNEA a 2-a

Premise pentru desfășurarea activității de monitorizare

Art. 23. — ANRE colaborează cu compartimentele de specialitate din cadrul Consiliului Concurenței, în conformitate cu prevederile protocolului de colaborare încheiat între cele două instituții, în scopul prevenirii și descurajării practicilor anticoncurențiale pe piețele de energie electrică. În măsura în care consideră necesar, ANRE poate solicita colaborarea Consiliului Concurenței în etapa de monitorizare a modului de funcționare a piețelor de energie electrică în vederea identificării situațiilor de încălcare a legislației din domeniul concurenței și în etapa de analiză preliminară a cazurilor de suspiciune a încălcării prevederilor REMIT.

Art. 24. — În virtutea protocolului de colaborare încheiat și a prevederilor REMIT, ANRE informează Consiliul Concurenței atunci când, ulterior analizelor efectuate, are motive întemeiate să suspecteze că pe o piață angro de energie se săvârșesc/s-au săvârșit acte care ar putea constitui încălcări ale legislației în domeniul concurenței.

Art. 25. — ANRE colaborează cu compartimentele de specialitate din cadrul Autorității de Supraveghere Financiară, în conformitate cu prevederile Protocolului de colaborare încheiat între cele două instituții, în scopul abordării coordonate a modalităților de asigurare a aplicării prevederilor REMIT și

monitorizării modului de funcționare a piețelor de energie electrică în vederea identificării situațiilor de încălcare a legislației specifice.

Art. 26. — Participanții la piață, OPEE, OTS sau orice altă persoană fizică/juridică pot face sesizări către ANRE cu privire la funcționarea componentelor piețelor de energie electrică, comportamentul participanților pe respectivele piețe sau existența unui posibil abuz de piață.

Art. 27. — În vederea respectării principiului confidențialității datelor/informațiilor, sesizările referitoare la existența unui posibil abuz de piață pe piața angro de energie electrică, conform REMIT, vor fi transmise prin completarea unui formular pe platforma de notificare REMIT, pusă la dispoziție de ACER (pe portalul www.acer-remit.eu/portal/notification-platform și link pe www.anre.ro), încărcarea fiind în acest mod considerată ca transmisă către ANRE. Pentru celelalte tipuri de sesizări transmiterea se face direct către ANRE, prin mijloacele de comunicare cunoscute (formate letric și/sau electronic).

CAPITOLUL III

Date și informații necesare pentru monitorizarea pieței angro de energie electrică

SECȚIUNEA 1

Modalități de culegere

Art. 28. — Activitățile de supraveghere, de evaluare a performanțelor pieței angro de energie electrică și de determinare a comportamentului participanților pe piețe, realizate de ANRE prin intermediul compartimentului de monitorizare, se bazează în principal pe culegerea de date/informații specifice activității de tranzacționare a participanților la piață definiți la art. 7, pe componentele pieței angro de energie electrică.

Art. 29. — Categoriile de date/informații solicitate sunt organizate în machete de monitorizare, în funcție de tipul fiecărui participant la piață și, respectiv, pentru OTS și OPEE. În anexe sunt detaliate toate tipurile de date/informații conținute de machetele de monitorizare.

Art. 30. — În funcție de conținutul lor și de necesitățile de analiză identificate în activitatea de monitorizare, datele/informațiile colectate pot avea frecvență zilnică, săptămânală, lunară, semestrială sau anuală. La cererea scrisă și justificată a ANRE, datele pot fi colectate punctual, în funcție de solicitările de raportare sau analiză transmise de diverse instituții naționale și/sau europene sau de necesitățile proprii de reglementare/monitorizare/raportare.

Art. 31. — Având în vedere faptul că o parte din datele colectate direct de ANRE de la operatorii economici prevăzuți la art. 7 lit. a)—f) pe baza machetelor de monitorizare sunt raportate direct către ACER conform REMIT și pentru a reduce obligațiile de raportare ale acestora la un nivel minim, se definesc trei etape ale procesului de culegere a datelor aferente tranzacționării produselor angro de energie electrică:

etapa I — caracterizată prin menținerea culegerii directe a datelor și informațiilor de la participanții la piața angro/OPEE/OTS;

etapa a II-a — caracterizată prin existența în paralel a culegerii directe prin machetele de monitorizare (conform etapei I) și demararea procesului de preluare din baza de date ACER a datelor de tranzacționare/ofertare a produselor angro de energie electrică, raportabile conform REMIT;

etapa a III-a — caracterizată prin preluarea integrală din baza de date ACER a datelor de tranzacționare/ofertare a produselor angro de energie electrică, raportabile conform REMIT; în plus, datele/informațiile care nu sunt raportabile conform REMIT vor fi colectate în continuare în mod direct de la participanții la piața angro/OPEE/OTS.

Etapa I

Art. 32. — Până la finalizarea procesului de adaptare a sistemului informatic al ANRE la setul de cerințe de securitate solicitate de ACER, inclusiv testarea proceselor de preluare și prelucrare a datelor primite de la ACER la necesitățile de monitorizare a pieței angro de energie electrică în conformitate cu legislația națională, procesul de culegere a datelor se desfășoară pe baza culegerii directe de date de la participanți/OPEE/OTS.

Art. 33. — Datele se colectează prin machete de monitorizare individualizate pe fiecare tip de participant la piața angro, realizate în funcție de tipul de licență deținut. Astfel, participanții la piață prevăzuți la art. 7 lit. a)—g) transmit lunar datele solicitate, pe format electronic (prin încărcarea formatului prelucrabil pe portalul ANRE) și letric (până la implementarea mecanismului de semnătură electronică), în condițiile și termenele prevăzute în instrucțiunile de completare, conform machetelor de monitorizare cuprinse în anexa nr. 1 și în anexa nr. 3 (macheta A1), postate pe site-ul www.anre.ro.

Art. 34. — Participanții la piață respectă întocmai termenele de transmitere, formatele precizate și celelalte solicitări privind modul de transmitere și de completare a datelor cuprinse în instrucțiunile de completare atașate fiecărui tip de model de machetă de monitorizare postată pe site-ul www.anre.ro.

Art. 35. — De îndată ce devin activi pe una dintre componentele pieței angro, participanții la piață prevăzuți la art. 7 lit. a)—c) sunt obligați să transmită către compartimentul de monitorizare din ANRE o înștiințare privind demararea activității de producere/tranzacționare a energiei electrice sau de furnizare către clienții finali. În urma primirii înștiințării respective, compartimentul de monitorizare întreprinde demersurile necesare ca în cel mai scurt timp (maximum 5 zile lucrătoare de la data primirii respectivei înștiințări) participantul la piață să își poată încărca, în contul propriu de pe portalul ANRE, datele proprii în una dintre machetele de monitorizare, în funcție de tipul principal de activitate pe care îl desfășoară (producere, furnizare, trading).

Art. 36. — În cazul în care un producător de energie electrică deținător de unități de producere dispecerizabile are și licență de furnizare de energie electrică separată, emisă de ANRE, acesta raportează pe macheta de monitorizare specifică producătorilor dispecerizabili inclusiv datele și informațiile care îi caracterizează activitatea în calitate de furnizor.

Art. 37. — În cazul în care un titular de licență de furnizare de energie electrică deține unități de producere nedispecerizabile, acesta raportează datele și informațiile care îi caracterizează activitatea în calitate de furnizor, pe macheta de monitorizare specifică furnizorilor de energie electrică.

Art. 38. — Culegerea datelor de la participanții la piață se face de ANRE prin intermediul portalului ANRE, în contul fiecărui participant și în mod excepțional, în cazul unor necesități de analiză pe care ANRE le identifică, pe adresa de e-mail destinată primirii raportărilor de la participanții la piață. Datele sunt preluate automat în baza de date națională organizată la nivelul ANRE conform prevederilor legale.

Art. 39. — Machetele de monitorizare se revizuiesc anual, pentru a reflecta prevederile cadrului de reglementare în vigoare sau necesitățile de preluare în baza de date. Acestea se publică pe site-ul ANRE în locațiile clar definite, fiind însoțite de instrucțiuni de completare specifice. ANRE informează în scris toți participanții la piață activi la acel moment asupra publicării setului revizuit de machete lunare de monitorizare, cu precizarea modificărilor efectuate.

Art. 40. — În scopul desfășurării activității de monitorizare a ANRE, OPEE și OTS transmit electronic (pe adresa de e-mail dedicată primirii raportărilor de monitorizare), cu frecvență zilnică/săptămânală/lunară (în funcție de specificul datelor transmise) datele/informațiile prevăzute în anexa nr. 2 și în anexa nr. 3 (cu excepția machetei A1). În funcție de necesitățile de monitorizare, ANRE precizează/agreează împreună cu OPEE sau OTS formatul în care se vor transmite datele.

Art. 41. — În plus față de raportările periodice de date, la solicitarea scrisă și justificată a ANRE, OPEE și OTS transmit și alte tipuri de date referitoare la piețele centralizate administrate și la activitatea participanților pe respectivele piețe, în formatul solicitat de ANRE și cu termenele de transmitere convenite de ambele părți. Datele respective pot include și rezultate ale unor simulări ale funcționării piețelor administrate, în ipoteze prestabilite, solicitate de ANRE.

Etapa a II-a

Art. 42. — După îndeplinirea de către ANRE a întregului set de condiții de securitate prevăzute de ACER pentru transmiterea datelor/informațiilor pe canal securizat și obținerea din partea ACER a permisiunii de accesare a datelor raportate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1.348/2014, se demarează etapa a II-a, în cadrul căreia se realizează tranziția de la monitorizarea pe baza datelor de tranzacționare colectate direct de la participanții la piață la monitorizarea pe baza culegerii din sursă combinată a datelor (etapa a II-a sau a III-a).

Art. 43. — În etapa a II-a, participanții la piață prevăzuți la art. 7 lit. a)—g) și OPEE/OTS continuă să transmită datele/informațiile conform cerințelor din etapa I-a, în aceleași condiții și cu păstrarea aceluiași obligații de raportare, formatul de transmitere solicitat fiind exclusiv cel electronic, prin mecanismul de semnătură electronică.

Art. 44. — La cererea scrisă și motivată a ANRE, participanții la piața angro transmit și formatul hârtie al raportărilor lunare de monitorizare.

Art. 45. — Etapa a II-a reprezintă etapa de testare a calității datelor partajate de ACER din punctul de vedere al corectitudinii și completitudinii, comparativ cu datele raportate direct de participanții la piața angro cu obligații de raportare conform REMIT și OPEE/OTS.

Art. 46. — Culegerea datelor/informațiilor aferente participanților la piața angro care nu dețin obligații de raportare conform REMIT se face potrivit celor descrise la etapa I.

Art. 47. — În acest scop, compartimentul de monitorizare din ANRE, cu sprijinul serviciului IT, va prelucra în paralel atât datele partajate de ACER, cât și pe cele primite direct de la participanții la piață, în vederea obținerii indicatorilor urmăriți în activitatea proprie de monitorizare. ANRE va determina în ce măsură setul de date partajat asigură calitativ și cantitativ necesitățile de calcul și analiză a indicatorilor utilizați de ANRE în activitatea de monitorizare desfășurată conform prevederilor legale în vigoare.

Art. 48. — Etapa tranzitorie durează până când sistemul de achiziție a datelor de la ACER, inclusiv integrarea lor în baza de date ANRE, devine complet funcțional, iar verificarea calității datelor primite este finalizată.

Art. 49. — Încheierea etapei tranzitorii și trecerea la etapa a III-a va fi anunțată pe site-ul www.anre.ro cu cel puțin 3 luni înainte. De asemenea, ANRE va posta pe site-ul propriu noile machete de monitorizare, destinate culegerii directe de la participanții la piață a acelor tipuri de date care nu se regăsesc în datele partajate de ACER.

Art. 50. — ANRE va depune toate diligențele pentru încheierea cât mai rapidă a etapei tranzitorii de culegere a datelor.

Etapa a III-a

Art. 51. — Datele partajate de ACER în conformitate cu prevederile REMIT sunt transmise în formate specifice printr-un canal securizat dedicat, cu frecvență zilnică de descărcare. Acestea sunt integrate în baza de date la nivel național organizată de ANRE și prelucrate în vederea obținerii indicatorilor urmăriți în activitatea de monitorizare de ANRE, împreună cu datele colectate în continuare direct de la participanții la piață/OPEE/OTS, pe bază de machete de monitorizare dedicate.

Art. 52. — În această etapă, monitorizarea se desfășoară pe baza setului de date partajate de ACER către ANRE în conformitate cu prevederile REMIT și a unui set de date suplimentare, care, nefiind raportate conform REMIT sau având

conținut diferit/insuficient detaliat, se colectează în mod direct de la participanții la piață/OPEE/OTS.

Art. 53. — În vederea îndeplinirii obligațiilor legale de monitorizare ale ANRE, datele suplimentare celor primite prin intermediul ACER se referă cel puțin la contractele negociate de cumpărare de la producători nedispecerizabili, vânzările pe contracte de furnizare către clienții finali noncasnici/casnici alimentați în regim concurențial (pe tranșe de consum), date privind energia electrică produsă și livrată de producătorii prevăzuți la art. 7 lit. a), consumul de combustibili și stocurile disponibile. Se colectează în continuare informațiile cu privire la piața de echilibrare, decontarea dezechilibrelor PRE, valorile rezultate din redistribuirea veniturilor/costurilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului, decontarea internă a PRE.

Art. 54. — Obligațiile de raportare privind formatul, termenele de raportare, modul de completare a datelor și de transmitere a raportărilor lunare rezultate vor fi detaliate în instrucțiunile de completare atașate fiecărui tip de machetă de monitorizare destinată etapei a III-a.

Art. 55. — Ulterior intrării în etapa a III-a de culegere a datelor, compartimentul de monitorizare al ANRE actualizează procedura internă de desfășurare a activității de monitorizare, pentru a reflecta modificările intervenite.

SECȚIUNEA a 2-a

Indicatori utilizați în activitatea de monitorizare

Art. 56. — Supravegherea funcționării pieței angro de energie electrică, evaluarea nivelului de concurență și transparență a acesteia, cu identificarea cauzelor unor eventuale disfuncționalități apărute, sunt elemente esențiale în promovarea unei piețe naționale de energie electrică sigure, competitive și durabile, integrată la nivel european. Determinarea se realizează în mod obiectiv prin setul de indicatori prezentați în prezenta metodologie, care constituie instrumente de lucru pentru compartimentul de monitorizare din ANRE, respectiv entitățile de monitorizare din OPEE și OTS.

Art. 57. — Indicatorii utilizați sunt considerați relevanți pentru gradul actual de dezvoltare a pieței de energie electrică din România și reflectă atât cerințele legislației naționale în domeniu, cât și necesitățile de transparență și integrare în piața unică de energie electrică precizate în reglementările în vigoare la nivelul Uniunii Europene.

Art. 58. — Pornind de la setul de indicatori prezentați în metodologie, entitățile de monitorizare de la nivelul OPEE și OTS:

a) stabilesc, prin procedurile proprii de monitorizare, indicatorii utilizați privind eficiența funcționării piețelor supravegheate, structura/concentrarea piețelor și comportamentul de tranzacționare al participanților pe respectivele piețe, identifică și analizează situațiile care prezintă risc de tentativă de manipulare a pieței și ofertele/ordinele de tranzacționare/tranzacțiile suspectate ca fiind realizate pe bază de informații privilegiate sau care prezintă indicii de manipulare/tentativă de manipulare a pieței;

b) urmăresc evoluția în timp a indicatorilor definiți;

c) realizează comparații ale indicatorilor realizați pe plan național cu indicatorii similari de pe piețele internaționale;

d) asigură stocarea valorilor indicatorilor definiți;

e) publică rapoarte de sinteză pe baza indicatorilor relevanți pentru fiecare din piețele de energie electrică supravegheate.

Art. 59. — Suplimentar indicatorilor prevăzuți la articolul precedent, entitățile de monitorizare de la OPEE și OTS își dezvoltă propriile seturi de indicatori și sisteme de analiză, în vederea identificării și analizării situațiilor care prezintă risc de tentativă de manipulare a pieței, a tranzacțiilor care pot fi suspectate de abuz de piață, cu respectarea cerințelor referitoare la persoanele care efectuează tranzacții cu titlu profesional cuprinse în Ghidul de aplicare a prevederilor REMIT (document public actualizat pe portalul REMIT).

A. Indicatori de structură a pieței

Art. 60. — Concentrarea unei piețe este determinată de numărul de participanți existenți pe piață și de cotele de piață ale

acestora pe piața respectivă. Indicatorii din această categorie au rolul de a detecta/aprecia posibilitatea exercitării puterii de piață, pornind de la premisa că un grad mare de concentrare a pieței constituie un mediu prielnic pentru exercitarea puterii de piață. Cei mai utilizați indicatori de concentrare a pieței sunt:

a) Cota de piață a celui mai mare participant la piață — C1 (%)

Semnificația valorilor indicatorului C1 este:

C1 > 20% concentrare îngrijorătoare pentru piață;

C1 > 40% posibilă existență a unei poziții dominante pe piață;

C1 > 50% indicarea existenței unei poziții dominante pe piață.

b) Suma cotelor de piață ale celor mai mari trei participanți — C3 (%)

Semnificația valorilor indicatorului C3 este:

40% < C3 < 70% concentrare moderată a puterii de piață;

C3 > 70% concentrare ridicată a puterii de piață.

c) Indicele Herfindahl-Hirschman — HHI

Indicele HHI se calculează prin însumarea pătratelor cotelor de piață ale participanților:

$$HHI(i) = \sum_{j=1}^N [Q_j(i)]^2,$$

în care:

j = participantul la piață;

N = numărul total de participanți la piață;

i = intervalul de timp pentru care se calculează;

$Q_j(i)$ este cota de piață a participantului j , în intervalul de timp i , exprimată în procente.

Semnificația valorilor indicelui HHI:

HHI tinde la 0 — concurență perfectă;

HHI < 1000 — piață neconcentrată;

1000 < HHI < 1800 — piață moderat concentrată;

HHI > 1800 — piață cu concentrare ridicată (excesiv concentrată);

HHI = 10000 — monopol.

Art. 61. — Complementar legislației din domeniul concurenței, entitățile de monitorizare din OPEE și OTS pot considera fiecare dintre piețele administrate drept piețe relevante în vederea calculării indicatorilor de concentrare. În funcție de necesitățile de analiză, acestea pot calcula respectivii indicatori de concentrare și pentru instrumente/produse tranzacționate în cadrul aceleiași piețe. ANRE calculează indicatorii de concentrare pentru componentele pieței angro și ansamblul sistemului, în corelare cu datele disponibile.

Art. 62. — Alți indicatori utilizați pentru încorporarea condițiilor referitoare la cerere în determinarea puterii de piață potențiale a unui producător/participant la piață sunt indicatorii producătorului determinant (PSI — pivotal supplier index și RSI — residual supplier index), care măsoară limita până la care puterea unui producător/participant la piață este necesară pentru a asigura cererea sistemului, după luarea în considerare a puterilor celorlalți producători/participanți la piață. Acestea se definesc similar și pentru energia electrică livrată.

a) Indicatorul PSI la nivel de sistem se definește pentru fiecare producător/participant la piață:

$$r_j(i) = \frac{CAP_{tot}(i) - CAP_j(i)}{CERERE(i)},$$

în care:

j = producătorul/participant la piață;

$CAP_{tot}(i)$ = puterea totală disponibilă în sistem în intervalul orar i ;

$CAP_j(i)$ = puterea disponibilă a producătorului/participantului la piață j în intervalul orar i ;

$CERERE(i)$ = sarcina totală a sistemului în intervalul orar i .

PSI poate avea valorile 1 sau 0. Se definește ca având valoarea 1 dacă raportul r este subunitar și având valoarea 0, dacă

raportul este supraunitar sau echiunitar. Semnificația valorii 1 este aceea că producătorul/participantul la piață pentru care s-a calculat raportul r este considerat determinant pentru acoperirea sarcinii sistemului (pivotal), caz în care acesta poate controla prețul. Indicatorul este relevant în special pentru orele de vârf.

PSI se calculează de către OTS pentru fiecare participant, pe baza puterii disponibile pentru piața de echilibrare pe tipuri de reglaje a producătorilor participanți la PE și energiei de echilibrare totale efectiv livrate pe tipuri de reglaje, determinându-se astfel intervalele în care participantul a fost absolut necesar acoperirii cererii de energie de echilibrare; ulterior determinării participantului cu cea mai mare ofertă, se calculează în mod similar și RSI.

b) Indicatorul RSI este o variantă a lui PSI, calculat pentru cel mai mare producător/participant la piață (producătorul care deține C1) al fiecărui interval orar.

Pentru particularizarea la nivelul diferitelor piețe, RSI se poate determina pe baza cantităților oferite/vândute la nivel orar pe fiecare din piețele analizate, conform formulei:

$$RSI_j(i) = \frac{\sum_{k=1}^N Ok(i) - Oj(i)}{\sum_{k=1}^N Vk(i)},$$

în care:

j = producătorul/participant la piață care deține C1;

i = intervalul orar pentru care se calculează;

k = producătorul/participantul la piață;

N = numărul total de producători/participanți la piață, inclusiv producătorul/participantul j ;

$Ok(i)$ = cantitatea oferită de producătorul/participantul k în intervalul orar i ;

$Oj(i)$ = cantitatea oferită de producătorul/participantul j în intervalul orar i ;

$Vk(i)$ = cantitatea vândută de producătorul/participantul k la piață în ora i .

Pentru interpretarea rezultatelor se aplică testul Sheffrin: o piață este considerată ca având o concurență corectă dacă valoarea procentuală a indicatorului RSI este mai mică de 110% pentru mai puțin de 5% din intervalele orare ale unui an calendaristic.

Art. 63. — Un alt indicator este numărul minim al producătorilor/participanților la piață (dat de numărul de ordine al ultimului producător/participant determinant) care împreună sunt strict necesari pentru asigurarea cererii sistemului/pieței într-un anumit interval orar. Acest indicator poate oferi informații cu privire la posibilitatea realizării unor înțelegeri ilicite între producători/participanții la piață.

Indicatorul NPS rezultă după echilibrarea relației:

$$Oferta_tot(i) - \sum_{j=1}^{NPS} Ofertaj(i) = Elivrata / vanduta(i),$$

în care:

j = producătorul/participant la piață (ordonare descrescătoare, după mărime, $j = 1$ producătorul/participantul care deține C1);

NPS = numărul de ordine al producătorului/participantului la piață a cărui putere/ofertă echilibrează relația, fiind esențială pentru a acoperi necesarul de energie electrică în intervalul orar i ;

$Oferta_tot(i)$ = oferta totală disponibilă în sistem în intervalul orar i ;

$Ofertaj(i)$ = oferta producătorului/participantului la piață j în intervalul orar i ;

$Elivrată/vândută(i)$ = Energia electrică efectiv livrată în sistem sau energia electrică vândută pe piață în intervalul orar i .

Art. 64. — Pentru determinarea gradului de concentrare pe piața angro de energie electrică, compartimentul de monitorizare din ANRE urmărește cel puțin următorii indicatori și evoluția acestora:

Nr. crt.	Indicator	Interval procesare	Tip valori
1	Energia electrică produsă/livrată în rețele	lunar/anual	lunare
2	C1, C3, HHI pentru energia electrică livrată în rețele	lunar/anual	lunare/anuale

Art. 65. — Pentru determinarea gradului de concentrare pe piețele administrate, OPEE urmărește cel puțin următorii indicatori și evoluția acestora:

Nr. crt.	Indicator	Interval procesare	Tip valori
1	Cota de piață a fiecărui participant pe PZU (la cumpărare/vânzare, pe volume oferțate/tranzacționate)	zilnic/lunar/anual	orare/zilnice/lunare
2	C1, C3, HHI pe PZU (la cumpărare/vânzare, pe volume oferțate/tranzacționate)	zilnic/lunar/anual	orare/zilnice/lunare
3	Cota de piață a fiecărui participant pe PI (la cumpărare/vânzare, pe volume oferțate/tranzacționate)	zilnic/lunar/anual	orare/zilnice/lunare
4	C1, C3, HHI pe PI (la cumpărare/vânzare, pe volume oferțate/tranzacționate)	zilnic/lunar/anual	orare/zilnice/lunare
5	Cota de piață a fiecărui participant pe PCCB-LE (pentru luna de tranzacționare, la cumpărare/vânzare, pe volume oferțate/tranzacționate)	lunar/anual	lunare/anuale
6	C1, C3, HHI pe PCCB-LE (pentru luna de tranzacționare, la cumpărare/vânzare, pe volume oferțate/tranzacționate)	lunar/anual	lunare/anuale
7	Cota de piață a fiecărui participant pe PCCB-NC (pentru luna de tranzacționare, la cumpărare/vânzare, pe volume oferțate/tranzacționate)	lunar/anual	lunare/anuale
8	C1, C3, HHI pe PCCB-NC (pentru luna de tranzacționare, la cumpărare/vânzare, pe volume oferțate/tranzacționate)	lunar/anual	lunare/anuale
9	Cota de piață a fiecărui participant pe PC-OTC (pentru luna de tranzacționare, la cumpărare/vânzare, pe volume oferțate/tranzacționate)	lunar/anual	lunare/anuale
10	C1, C3, HHI pe PC-OTC (pentru luna de tranzacționare, la cumpărare/vânzare, pe volume oferțate/tranzacționate)	lunar/anual	lunare/anuale
11	Cota de piață a fiecărui participant pe PCSU (la cumpărare/vânzare, pe volume tranzacționate/aflăte în livrare în luna analizată)	lunar/anual	lunare/anuale
12	C1, C3, HHI pe PCSU (la cumpărare/vânzare, pe volume tranzacționate/aflăte în livrare în luna analizată)	lunar/anual	lunare/anuale
13	Cota de piață a fiecărui participant la PCCB-PC (pentru luna de tranzacționare, la cumpărare/vânzare, pe volume tranzacționate)	lunar/anual	lunare/anuale
14	C1, C3, HHI pe PCCB-PC (pentru luna de tranzacționare, la cumpărare/vânzare, pe volume tranzacționate)	lunar/anual	lunare/anuale
15	Cota de piață a fiecărui participant la PMC (pentru luna de tranzacționare, la cumpărare/vânzare, pe volume oferțate/tranzacționate)	lunar/anual	lunare/anuale
16	C1, C3, HHI pe PMC (pentru luna de tranzacționare, la cumpărare/vânzare, pe volume oferțate/tranzacționate)	lunar/anual	lunare/anuale

Art. 66. — Pentru determinarea gradului de concentrare pe piețele administrate și pe total sistem, OTS urmărește cel puțin următorii indicatori:

Nr. crt.	Indicator	Interval procesare	Tip valori
1	Puterea instalată a fiecărui producător	anual	anuale (finale)
2	C1, C3, HHI pe capacități instalate	anual	anuale (finale)
3	PSI pentru fiecare participant la PE (pe tipuri de reglaje)	lunar/anual	orare
4	RSI pe PE (pe tipuri de reglaje)	lunar/anual	orare
5	NPS pe PE (pe tipuri de reglaje)	lunar/anual	orare
6	Cota fiecărui participant pe PE, pe tipuri de reglaje (ofertat/tranzacționat)	lunar/anual	pe intervale orare relevante*/lunare/anuale
7	C1, C3, HHI pe PE, pe tipuri de reglaje (ofertat/tranzacționat)	lunar/anual	pe intervale orare relevante*/lunare/anuale
8	C1, C3, HHI pentru componentele pieței de servicii tehnologice de sistem	lunar/anual	lunare/anuale
9	Cota fiecărui participant la piața de alocare a capacităților de interconexiune, pe graniță și direcție	lunar/anual	pe intervale de alocare/lunare/anuale
10	C1, C3, HHI pe piața de alocare a capacităților de interconexiune, pe graniță și direcție	lunar/anual	pe intervale de alocare/lunare/anuale

* Pe intervale orare de gol de noapte, ore de zi, ore de vârf, zile de lucru, zile de sărbătoare.

B. Indicatori de eficiență/performanță a pieței

Art. 67. — Indicatorii din această categorie au rolul de a aprecia efectele concurenței asupra pieței angro de energie electrică, reflectate în principal în nivelul prețurilor rezultate.

Art. 68. — Pentru evaluarea funcționării pieței angro de energie electrică și a modului de integrare a componentelor sale, ANRE urmărește cel puțin următorii indicatori și evoluția acestora:

Nr. crt.	Indicator	Interval procesare	Tip valori
1	Cantitățile livrate în luna/an de raportare pe fiecare componentă a pieței angro de energie electrică comparativ cu consumul intern	lunar/anual	lunare
2	Prețurile medii aferente tranzacțiilor încheiate pe fiecare componentă a pieței angro de energie electrică	lunar/anual	medii lunare
3	Prețurile pe PZU, comparativ cu prețurile pe PE/prețurile dezechilibrelor	lunar/anual	medii lunare
4	Cantitățile tranzacționate la export și import, cu evidențierea cantităților tranzacționate prin PZU cuplat	lunar/anual	lunare
5	Costurile congestiilor raportate la costurile totale ale energiei de echilibrare	lunar/anual	lunare
6	Diferența dintre prețul pe piața angro (PIP pe PZU) și prețul la clienții finali — categoria ID (exclusiv taxe, tarife de rețea, tarife de sistem, certificate verzi, cogenerare etc.)	anual	anuale
7	Gradul de corelare dintre prețurile medii pe tranzacțiile încheiate pe contractele bilaterale (reglementate/negociate), PCC și PIP mediu pe PZU	lunar/anual	medii lunare
8	Cantitatea de energie electrică la care se aplică componentele tarifului de transport	lunar/anual	lunare
9	Structura energiei electrice livrate în rețele pe tipuri de resurse	lunar/anual	lunare
10	Structura consumului de combustibil în centralele termoelectrice ale producătorilor deținători de unități dispecerizabile	lunar/anual	lunare
11	Stocurile de combustibil ale centralelor termoelectrice ale producătorilor deținători de unități dispecerizabile	lunar/anual	lunare

Nr. crt.	Indicator	Interval procesare	Tip valori
12	Rezerva totală de energie hidro din marile lacuri de acumulare/gradul mediu de umplere	lunar/anual	zilnice
13	Prețuri medii pe cele 4 piețe cuplate pentru ziua următoare (Opcom, HUPX, OKTE, OTE)*	lunar/anual	lunare
14	Diferența dintre PIP PZU România și PIP PZU Ungaria*	lunar/anual	orare
15	Fluxurile transfrontaliere rezultate din PZU cuplat	lunar/anual	orare
16	Evoluția prețurilor medii spot pe alte burse europene de energie	lunar/anual	orare
17	Prețuri medii orare de deficit și excedent și comparația cu PIP mediu pe PZU	lunar/anual	orare/zilnice/lunare

* Și alte piețe spot vecine, în funcție de etapele integrării României în piețele regionale conform reglementărilor UE.

Art. 69. — Pentru evaluarea funcționării piețelor administrate, OPEE urmărește cel puțin următorii indicatori și evoluția acestora:

Nr. crt.	Indicator	Interval procesare	Tip valori
1	PIP pe PZU	zilnic/lunar/anual	orare/zilnice/lunare
2	Volumele ofertate la vânzare/la cumpărare, tranzacționate, medii/maxime/minime pe PZU	zilnic/lunar/anual	orare/zilnice/lunare
3	Gradul de corelare între PIP și volumele tranzacționate pe PZU	lunar/anual	orare/medii lunare pe intervale/medii zilnice
4	Gradul de corelare între PIP și consumul intern	lunar/anual	orare/medii lunare pe intervale/medii zilnice
5	Volatilitatea PIP	lunar/anual	orare
6	Reziliența* PZU	lunar	orare
7	Prețurile pe contractele încheiate pe piața centralizată (PCC)	zilnic/lunar	medii lunare
8	Volumele ofertate pe PCC, pe tipuri de oferte, produse, instrumente	zilnic/lunar/anual	lunare
9	Volumele tranzacționate pe PCC, pe tipuri de oferte, produse, instrumente	zilnic/lunar/anual	lunare
10	Gradul de corelare între prețurile PCC și volumele tranzacționate pe PCC	lunar/anual	lunare
11	Volatilitatea prețurilor pe PCC	lunar/anual	lunare
12	ATC disponibil pe PZU, pe granițe și direcție	săpt./lunar/anual	orare
13	Fluxurile pe PZU în regim cuplat, pe granițe și direcție	zilnic/lunar/anual	orare
14	Gradul de utilizare al ATC disponibil pe PZU, pe granițe și direcție	zilnic/lunar/anual	orare
15	Prețurile orare minime/maxime în regim cuplat pe PZU	zilnic/lunar/anual	orare
16	Distribuția prețurilor orare PIP pe PZU în regim cuplat în cele 4 țări membre 4M MC	zilnic/lunar/anual	orare
17	Convergența PIP pe PZU în regim cuplat	zilnic/lunar/anual	orare
18	Volumul tranzacțiilor în regim cuplat în cele 4 țări membre 4M MC, cota zilnică a tranzacțiilor din consumul intern, valori extreme ale cotelor zilnice	zilnic/lunar/anual	orare
19	Prețurile spot medii orare și volumele medii orare tranzacționate pe piețe europene	zilnic/lunar	orare
20	Volumele tranzacționate, medii, maxime și minime orare pe PI	zilnic/lunar	orare
21	Prețurile medii ponderate la nivel orar pe PI	zilnic/lunar	orare

* Reziliența se definește ca sensibilitatea prețului de închidere la creșterea cererii, fiind o măsură a lichidității pe piață; în funcție de lichiditatea pieței, treptele de creștere a cererii se stabilesc la propunerea OPEE.

Art. 70. — Pentru evaluarea funcționării piețelor administrate, OTS urmărește cel puțin următorii indicatori și evoluția acestora:

Nr. crt.	Indicator	Interval procesare	Tip valori
1	Consumul intern	zilnic/lunar/anual	orare/zilnice/lunare
2	Prețurile ofertate/tranzacționate pe PE (pe tipuri de energie de echilibrare)	zilnic/lunar/anual	orare/lunare
3	Volume ofertate/tranzacționate pe PE (pe tipuri de energie de echilibrare)	zilnic/lunar/anual	orare/lunare
4	Gradul de corelare între prețurile pe PE și volumele tranzacționate	lunar/anual	orare/lunare
5	Gradul de corelare între prețurile pe PE/deficit/excedent și consumul intern	lunar/anual	orare/lunare
6	Volatilitatea prețurilor de deficit și excedent	lunar/anual	orare/lunare
7	Prețurile pe contractele de servicii tehnologice de sistem (pe tipuri de rezerve și participanți)	lunar/anual	orare/lunare
8	Volumele ofertate/tranzacționate pe piața de servicii tehnologice de sistem (pe tipuri de rezerve)	lunar/anual	orare/lunare
9	Capacitatea de interconexiune determinată pe destinații (import/export) și granițe: TTC/NTC/ATC	zilnic/lunar/anual	orare/medii pe intervale relevante/lunare
10	Capacitatea de interconexiune alocată, pe destinații (import/export) și granițe: TTC/NTC/ATC	zilnic/lunar/anual	orare/medii pe intervale relevante/lunare
11	Prețurile pentru capacitățile de interconexiune alocate, pe destinații (import/export) și granițe	zilnic/lunar/anual	orare/medii pe intervale relevante/lunare
12	Gradul de utilizare a capacității de transfer pe liniile de interconexiune pe destinații (import/export) și granițe	anual	medii anuale
13	Volatilitatea prețului capacităților de interconexiune alocate, pe destinații și granițe	lunar/anual	orare (intervale relevante)
14	Energia importată/exportată, totală și pe granițe (schimburi comerciale, tehnice, fizice)	lunar/anual	orare (intervale relevante)
15	Rezerva de putere disponibilă la vârful de sarcină al sistemului	anual	orare
16	Capacitate de producere disponibilă/indisponibilă în sistem	zilnic/lunar/anual	orare/ medii lunare la vârf
17	Capacitate de producere nou-instalată în cursul anului de raportare	anual	anual
18	Capacitate de producere scoasă din funcțiune în cursul anului de raportare	anual	anual

Art. 71. — Constituie elemente de maxim interes care trebuie supravegheate și analizate de compartimentul de monitorizare din ANRE și entitățile de monitorizare din OPEE și OTS, după caz, următoarele:

— valorile neobișnuite ale prețurilor ofertate și/sau tranzacționate pe fiecare din componentele pieței angro;

— influența activității participanților pe alte piețe conexe asupra prețurilor și cantităților tranzacționate în piața angro de energie electrică;

— impactul asupra pieței a schimbărilor intervenite în reglementări (în special în ceea ce privește regulile de piață, tarifare, licențiere, tehnice).

C. Indicatori de comportament al participanților la piață

Art. 72. — ANRE, OPEE și OTS urmăresc comportamentul participanților la piețele componente ale pieței angro, având în vedere în principal:

a) evoluția modului de ofertare al fiecărui participant pe piețele componente ale pieței angro de energie electrică și

schimbările importante în modul de ofertare al participanților, în special:

— ofertele la prețuri excesive ale participanților la piață, care pot avea ca scop restrângerea în acest fel a ofertei reale de vânzare pe piața respectivă;

— volumele neobișnuite ofertate/tranzacționate de un participant pe orice piață componentă a pieței angro;

— ofertele fixe pentru pornire pe PE ale participanților;

b) cazurile de indisponibilitate neprogramată a unităților de producere dispecerizabile — necesită o analiză a cauzelor care le-au determinat pentru a detecta dacă se datorează unor condiții tehnice sau reprezintă o restrângere deliberată a capacităților de producție puse la dispoziția sistemului în scopul influențării prețurilor;

c) schimbările intervenite în programele de funcționare ale unităților de producere dispecerizabile;

d) puterea disponibilă pentru echilibrare pentru fiecare unitate de producție dispecerizabilă și în fiecare interval de dispecerizare, în special cea pentru reglajul secundar și cel

terțiar rapid comparativ cu cele contractate ca servicii tehnologice de sistem;

- e) notificările în dezechilibru;
- f) greșelile frecvente în întocmirea ofertelor/notificărilor;
- g) curba clasată anuală a valorilor orare ale PSI.

Art. 73. — Elementele precizate constituie obiectul de analiză permanentă al OTS și OPEE, care își dezvoltă permanent sistemele proprii de prelucrare și analiză adecvate (inclusiv cele informatice), în conformitate cu gradul de dezvoltare a pieței administrate.

CAPITOLUL IV

SECȚIUNEA 1

Rezultatele monitorizării

Art. 74. — În conformitate cu prezenta metodologie, rezultatele activității de monitorizare fac obiectul rapoartelor publice, informărilor/analizelor interne întocmite de compartimentul de monitorizare din ANRE și de entitățile organizatorice de monitorizare din OPEE și OTS.

Art. 75. — Modul în care sunt obținute rezultatele activității de monitorizare, fluxurile de date/informații și detalierea indicatorilor utilizați sunt dezvoltate prin proceduri proprii.

Art. 76. — Informările/Analizele interne sunt aduse la cunoștința conducerilor instituțiilor respective ori de câte ori se consideră necesar, conform regulamentelor proprii de organizare și funcționare și procedurilor specifice, în vederea analizării și luării măsurilor care se impun.

Art. 77. — Din punctul de vedere al conținutului, informările/analizele interne includ, după caz:

- a) aprecieri cu privire la structura și performanțele piețelor supravegheate, bazate pe analiza seturilor de indicatori stabiliți;
- b) identificarea cazurilor de disfuncționalitate a piețelor cu determinarea posibilelor cauze;
- c) analiza cazurilor de comportament de piață anormal, inadecvat sau posibil anticoncurențial (susceptibil a constitui o încălcare a legislației din domeniul concurenței) al participanților la piață, împreună cu acțiunile întreprinse/informațiile culese în scopul analizării situației semnalate;
- d) analiza cazurilor suspectate de posibil abuz de piață conform REMIT;
- e) analize pe probleme specifice componentelor pieței angro de energie electrică;
- f) soluții propuse pentru remedierea abaterilor și încălcărilor constatate, cu posibilitatea comunicării acestora către ANRE.

Art. 78. — (1) Soluțiile de remediere a abaterilor și încălcărilor constatate pot fi înaintate de entitățile de monitorizare din OPEE și OTS către conducerile proprii și pot cuprinde propuneri privind:

- a) modificarea cadrului de reglementare aplicabil în vigoare privind organizarea piețelor centralizate administrate și a procedurilor interne conexe acestora, în scopul eliminării cauzelor care au determinat evenimente/evoluții negative pe piață;
- b) solicitarea de informații suplimentare de la participanții la piețele administrate și eventuale explicații privind comportamentul acestora pe piață;
- c) comunicarea către ANRE a cazurilor de funcționare inadecvată a piețelor centralizate administrate, a cazurilor susceptibile a constitui încălcări ale legislației din domeniul concurenței și a celor de posibil abuz de piață conform REMIT.

(2) În cazul ANRE, propunerile înaintate conducerii proprii pot cuprinde:

- a) modificarea cadrului de reglementare aplicabil privind organizarea și funcționarea diferitelor componente ale pieței de energie electrică;
- b) demararea unor acțiuni de control;
- c) demararea acțiunilor de investigație în conformitate cu procedura proprie ANRE.

Art. 79. — Entitățile de monitorizare din OPEE și OTS elaborează și transmit către ANRE:

- a) raportări de date/informații — frecvență zilnică, săptămânală, lunară, anuală;

b) rapoarte de monitorizare/supraveghere privind funcționarea piețelor administrate — frecvență săptămânală și lunară (documente de sinteză destinate informării ANRE asupra performanțelor piețelor și evoluțiilor indicatorilor pe piețele administrate, precum și a comportamentului participanților, recomandări/propuneri de eliminare a cauzelor care au determinat evenimente/evoluții negative).

Art. 80. — Prin derogare de la prevederile art. 79 lit. a), în etapa a III-a de culegere a datelor, entitățile de monitorizare din OPEE și OTS nu transmit datele/informațiile pe care ANRE le primește partajat de la ACER, cu condiția ca acestea să aibă același nivel de detaliere ca cel din etapele I și a II-a.

Art. 81. — Rapoartele de monitorizare/supraveghere cu frecvență săptămânală sunt transmise de entitățile de monitorizare de la nivelul OPEE și OTS în cea de-a doua zi lucrătoare a săptămânii curente pentru săptămâna anterioară de raportare. Acestea cuprind informații privind:

- a) evenimentele deosebite care au avut loc pe piețele supravegheate în săptămâna anterioară;
- b) evoluția prețurilor pe respectivele piețe, cu precizarea motivelor pe baza datelor deținute;
- c) alte elemente considerate importante privind funcționarea piețelor supravegheate.

Art. 82. — Rapoartele de monitorizare/supraveghere cu frecvență lunară sunt transmise de entitățile de monitorizare de la nivelul OPEE și OTS, în format electronic și letric, până la sfârșitul lunii curente pentru luna precedentă de raportare, conținând în principal:

- a) indicatori de apreciere a funcționării pieței, de structură/concentrare și de comportament, conform prezentei metodologii și procedurilor proprii;
- b) situațiile de funcționare deficitară/disfuncționalitate a pieței și cauzele acestora;
- c) eventualele comportamente anormale, inadecvate sau acțiuni cu posibil caracter anticoncurențial ale participanților la piață;
- d) prezentarea în sinteză a cazurilor suspectate de manipulare de piață sau tentativă de manipulare de piață;
- e) aprecieri privind situațiile de neconformitate identificate în cursul monitorizării, observații privind modul de ofertare, greșelile frecvente ale participanților, situațiile de neîndeplinire a obligațiilor aferente tranzacțiilor încheiate;
- f) acțiunile întreprinse de operator în vederea depistării, analizării și eventualei remedieri acestor situații, și dacă situația o cere, cu informarea altor instituții naționale (de exemplu, Consiliul Concurenței) și/sau europene (de exemplu, ACER);
- g) propuneri privind modificarea cadrului de reglementare aplicabil.

Art. 83. — Raportul de monitorizare elaborat de OTS în luna curentă pentru luna precedentă, conform prevederilor art. 82, va fi transmis doar în format electronic și nu va cuprinde aspectele/analizele specifice PE pentru luna de raportare, urmând ca acestea să fie cuprinse în forma completă a raportului de monitorizare pentru luna de raportare, având în vedere decalarea prevăzută în cadrul de reglementare aplicabil pentru finalizarea decontărilor pe PE. Forma completă a raportului de monitorizare OTS se transmite către ANRE atât în format electronic, cât și letric.

Art. 84. — Toate tipurile de rapoarte de sinteză elaborate de entitățile de monitorizare din cadrul OPEE și OTS destinate informării ANRE conțin atât date/informații publice, cât și confidențiale, transmiterea electronică făcându-se pe adresa electronică instituită de ANRE în scopul primirii raportărilor de piață. Conținutul acestora și gradul de detaliere a informațiilor sunt stabilite pe baza procedurilor proprii ale OPEE și OTS.

Art. 85. — Atunci când este cazul, entitățile de monitorizare de la OPEE și OTS înștiințează ANRE în cel mai scurt timp posibil, în afara rapoartelor periodice, în format letric sau electronic (e-mail), cu privire la:

- a) modificarea semnificativă a prețului pe una dintre piețele centralizate supravegheate;

b) orice suspiciune de comportament anormal, inadecvat sau practică anticoncurențială a participanților la piață;

c) orice comportament care se abate de la/încalcă reglementările în vigoare și procedurile conexe.

Art. 86. — Orice suspiciune de manipulare sau tentativă de manipulare a pieței de către unul sau mai mulți participanți și orice suspiciune de tranzacție efectuată în baza informațiilor privilegiate sunt comunicate de OPEE și OTS, în calitatea lor de persoane care efectuează tranzacții cu titlu profesional, către ANRE, respectiv către ACER, conform cerințelor REMIT.

Art. 87. — Pe lângă datele obținute din propria activitate de monitorizare și datele/informațiile primite de la OPEE și OTS, compartimentul de monitorizare din ANRE poate utiliza și date/informații culese de alte compartimente din ANRE (de exemplu, referitoare la PAM, funcționarea SEN, PSTS ș.a.).

Art. 88. — Compartimentul de monitorizare din ANRE, pe baza prezentei metodologii, identifică posibile cazuri de comportament de piață anormal, inadecvat, de posibile practici anticoncurențiale (inclusiv cazuri de suspiciune de abuz de poziție dominantă) sau cazuri de abuz de piață (manipulare sau tentativă de manipulare de piață, tranzacționare pe bază de informații privilegiate nepublicate), pe baza:

a) sesizărilor bazate pe analize și/sau rapoartelor periodice, primite de la OPEE sau OTS;

b) sesizărilor venite din partea altor persoane fizice/juridice, inclusiv cele în formate prestabilite conform prevederilor REMIT;

c) solicitărilor de informații primite de la ACER;

d) rezultatelor activității proprii de monitorizare;

e) informațiilor provenite din alte surse, de exemplu, presa.

Art. 89. — Atunci când un posibil caz de încălcare a prevederilor art. 3 și/sau 5 din REMIT este adus la cunoștința ANRE sau reiese din activitatea de monitorizare desfășurată, compartimentul de monitorizare din ANRE demarează etapa de analiză preliminară a datelor și informațiilor respective, utilizând toate rezultatele disponibile din activitatea de monitorizare proprie și din cea a OPEE și OTS, inclusiv cele puse la dispoziție de ACER. ANRE poate solicita OPEE și OTS date suplimentare, analize și puncte de vedere, inclusiv simulări de tranzacționare privind cazurile suspectate, în ipotezele stabilite de ANRE. Acestea sunt transmise ANRE în formatul, canalul de transmitere și termenul solicitate, în scopul îndeplinirii obligațiilor prevăzute de REMIT în cel mai scurt timp, cu o fundamentare corespunzătoare.

Art. 90. — Etapele de desfășurare a analizei preliminare a unui caz de posibil abuz de piață și principiile avute în vedere fac obiectul unei proceduri interne proprii elaborate de ANRE.

Art. 91. — Dacă din analiza preliminară realizată de compartimentul de monitorizare din ANRE conform prevederilor paragrafului precedent reiese faptul că există elemente rezonabile pentru a suspecta o încălcare a prevederilor art. 3 și/sau 5 din REMIT, compartimentul de monitorizare din ANRE întocmește o notă de fundamentare către conducerea instituției, cu propunerea de informare a ACER asupra faptelor identificate și eventual, de deschidere a unei investigații de către compartimentul de specialitate din ANRE.

SECȚIUNEA a 2-a

Asigurarea transparenței informațiilor

Art. 92. — Raportul public lunar elaborat de compartimentul de monitorizare din ANRE se publică în format bilingv și cuprinde sinteza indicatorilor care caracterizează componentele pieței angro de energie electrică din punctul de vedere al funcționării și evoluției acestora pe diferite perioade de timp și indicatori calculați pe categoriile de participanți la piață monitorizați. Raportul public al lunii decembrie a fiecărui an cuprinde și date de sinteză care caracterizează întregul an de analiză.

Art. 93. — Indicatorii sunt calculați pe baza datelor agregate, cu păstrarea confidențialității informațiilor sensibile din punct de vedere comercial (pe baza principiului neidentificării integrale a

tranzacției, cu respectarea reglementărilor europene aplicabile), în măsura în care legislația națională nu prevede altfel.

Art. 94. — Pentru primul raport public de monitorizare al fiecărui an calendaristic, compartimentul de monitorizare din ANRE analizează oportunitatea introducerii de noi indicatori de sinteză care să caracterizeze nivelul de dezvoltare a pieței angro de energie electrică din România la acel moment, în corelare cu indicatorii urmăriți de ACER și CEER la nivel european.

Art. 95. — Compartimentul de monitorizare din ANRE contribuie la elaborarea raportului anual al ANRE cu indicatori de sinteză la nivelul anului analizat și evoluții pe diferite perioade de timp. Capitolul dedicat pieței angro include aprecieri cu privire la modul de funcționare a componentelor acestuia și asupra comportamentului participanților la piață.

Art. 96. — Compartimentul de monitorizare din ANRE în colaborare cu entitățile de monitorizare din OPEE și OTS asigură contribuția României la Raportul anual privind rezultatele monitorizării pieței interne de energie electrică elaborat de ACER și CEER, pe baza solicitărilor privind indicatorii urmăriți anual de instituțiile europene menționate.

Art. 97. — Entitățile de monitorizare de la nivelul OPEE și OTS publică pe site-urile proprii rapoarte de piață cu frecvență lunară și/sau săptămânală, care conțin în sinteză principalii indicatori care caracterizează piețele administrate, conform procedurilor proprii.

Art. 98. — OPEE și OTS publică pe site-urile proprii informațiile privind funcționarea pieței angro de energie electrică, în conformitate cu cadrul de reglementare aplicabil la nivel național și european în vigoare, cu frecvența și în formatul specificate în acestea și detaliate în procedurile proprii.

Art. 99. — Compartimentul de monitorizare din ANRE supraveghează respectarea prevederilor privind tipul și formatul informațiilor publicate de OPEE și OTS, momentul publicării și durata de disponibilitate a acestora, în conformitate cu reglementările specifice fiecărei componente a pieței angro de energie electrică și procedurile conexe. OPEE și OTS colaborează cu ANRE pentru identificarea și eliminarea cât mai rapidă a eventualelor cauze care ar prejudicia informarea corectă, completă și la timp a publicului.

Art. 100. — În conformitate cu prevederile legale în vigoare, ANRE, OPEE și OTS păstrează secretul profesional asupra tuturor datelor transmise/primite/analizate în cadrul activității de monitorizare desfășurate. Este interzisă, de asemenea, divulgarea oricăror informații confidențiale legate de cazurile de suspiciune de abuz de piață/tentativă de abuz de piață, suspiciune de abuz de poziție dominantă a unui participant/categorie de participanți/grup de participanți, aflate în curs de analiză sau pentru care ANRE derulează activitatea de investigație.

CAPITOLUL V

Dispoziții finale

Art. 101. — Nerespectarea prevederilor prezentei metodologii atrage sancționarea conform prevederilor legale în vigoare din domeniul energiei electrice.

Art. 102. — Prezența metodologie va fi revizuită în funcție de eventualele modificări care vor interveni în etapa a II-a de colectare a datelor și informațiilor și/sau de modificările apărute în reglementările europene incidente (inclusiv în documentele adiacente). ANRE, OPEE și OTS își actualizează procedurile proprii interne de desfășurare a activității de monitorizare/supraveghere în funcție de prevederile prezentei metodologii.

Art. 103. — Culegerea de date de la participanții la piața de energie electrică pe machete de monitorizare dezvoltate în conformitate cu alte regulamente europene cu aplicare directă nu face obiectul prezentei metodologii.

Art. 104. — Anexele nr. 1—3 fac parte integrantă din prezenta metodologie.

Machete de monitorizare destinate culegerii de date de la producătorii dispecerizabili

<i>Macheta de monitorizare a contractelor</i>		
Anexa	Denumire machetă	Conținut
A1-I	Detaliere tranzacții cu energie	Detalii de tranzacționare privind vânzările și achizițiile lunare pe toate contractele bilaterale de vânzare-cumpărare a energiei electrice încheiate de producătorul dispecerizabil cu partenerii contractuali, defalcate pe piețe, produse, instrumente* — parteneri contractuali, cantități livrate lunar, prețuri medii lunare, valoarea cantității livrate, tip livrare, iar pentru contractele negociate și numărul de identificare contract, data de intrare în vigoare și de expirare a contractului; Macheta cuprinde cantitățile totale, prețuri medii și valorile totale pentru energia electrică vândută/cumpărată pe PZU și PI la nivel lunar. Se raportează consumul propriu tehnologic din producția proprie și decontarea internă la alte locuri de consum.
A1-II	Tranzacții angro pe piața concurențială de energie electrică, încheiate cu producători SRE nedispecerizabili, în conformitate cu legislația aplicabilă	Detalii de tranzacționare privind achizițiile de energie electrică ale producătorilor dispecerizabili de la producătorii nedispecerizabili care îndeplinesc condițiile de vânzare pe contracte negociate direct exceptate de la regula tranzacționării centralizate conform legislației aplicabile — parteneri contractuali, cantități livrate lunar, prețuri medii lunare, valoarea cantității livrate, tip livrare, număr identificare contract, data de intrare în vigoare și de expirare a contractului
A2-I	Prețuri medii de revenire pentru categorii de clienți finali noncasnici alimentați în regim concurențial**	Consumul lunar înregistrat pe fiecare tranșă de consum, bilanțul lunar al nr. de clienți pe fiecare tranșă de consum, prețul mediu lunar detaliat pe componentele energie și furnizare, tarife servicii de rețea, impozite/comisioane/taxe/alte tarife
A2-II	Prețuri medii de revenire pentru categorii de clienți finali casnici alimentați în regim concurențial**	Consumul lunar înregistrat pe fiecare tranșă de consum, bilanțul lunar al nr. de clienți pe fiecare tranșă de consum, prețul mediu lunar detaliat pe componentele energie și furnizare, tarife servicii de rețea, impozite/comisioane/taxe/alte tarife

* Raportarea se realizează la nivel de tranzacție, indiferent dacă au fost încheiate mai multe tranzacții cu același partener contractual, pe același instrument sau pe același produs.

** Tranșele de consum standard ale clienților finali sunt cele definite conform legislației aplicabile.

<i>Macheta de monitorizare a datelor tehnice</i>		
Anexa	Denumire machetă	Conținut
<i>Producători dispecerizabili de energie electrică din surse clasice de producere, inclusiv biomasă</i>		
B1	Date privind energia produsă și consumul de combustibil	Detalierea pe fiecare centrală a energiei produse, livrate, din care cea vândută la barele centralelor, energia termică livrată la gardul centralei, inclusiv defalcarea pe tipuri de combustibil a consumului total de combustibil și a consumului în surse de producere separată a energiei termice și, respectiv, a energiei electrice
B2	Situația stocurilor de combustibil din centrale	Detalierea pe fiecare centrală a stocurilor disponibile la sfârșitul lunii de raportare, inclusiv capacitățile de stocare a combustibilului la dispoziția centralei
<i>Producători dispecerizabili de energie electrică din surse hidro de producere</i>		
C1	Date privind producția de energie electrică	Detalierea pe fiecare centrală a energiei produse și livrate, inclusiv a energiei electrice utilizate pentru acoperirea CPT propriu al centralei
C2	Date privind acumulările de apă în marile lacuri	Date tehnice privind marile amenajări de lacuri
C3	Date privind rezerva totală zilnică de energie în marile lacuri de acumulare	Rezerva pe zile calendaristice de energie electrică din marile amenajări de lacuri
<i>Producători dispecerizabili de energie electrică din surse nucleare, eoliene, fotovoltaice de producere</i>		
D1	Date privind energia electrică produsă și livrată	Detalierea pe fiecare centrală a energiei produse și livrate; se raportează datele pentru toate grupurile aflate în proprietatea producătorului dispecerizabil raportor (inclusiv cele nedispecerizabile aflate în proprietatea sa)

Macheta de monitorizare destinată culegerii de date de la furnizori concurențiali și traderi

<i>Macheta de monitorizare a contractelor</i>		
Anexa	Denumire machetă	Conținut
A1-I	Tranzacții angro pe piața concurențială cu energie electrică	Detalii de tranzacționare privind vânzările și achizițiile lunare pe toate contractele bilaterale de energie electrică încheiate de furnizorul concurențial/trader, defalcate pe piețe, produse, instrumente* — parteneri contractuali, cantități livrate lunar, prețuri medii lunare, valoarea cantității livrate, tip livrare, iar pentru contractele negociate și numărul de identificare contract, data de intrare în vigoare și de expirare a contractului Macheta cuprinde cantități, prețuri medii și valori pentru energia vândută/cumpărată lunar pe PZU și PI. Se raportează și producția din surse proprii, în cazul în care furnizorul concurențial deține și grupuri de producere nedispecerizabile de energie electrică.
A1-II	Tranzacții angro pe piața concurențială de energie electrică, încheiate cu producători SRE nedispecerizabili, în conformitate cu legislația aplicabilă	Detalii de tranzacționare privind achizițiile furnizorului concurențial de energie electrică de la producătorii nedispecerizabili care îndeplinesc condițiile de vânzare pe contracte negociate direct, exceptate de la regula tranzacționării centralizate, conform legislației aplicabile — parteneri contractuali, cantități livrate lunar, prețuri medii lunare, valoarea cantității livrate, tip livrare, număr identificare contract, data de intrare în vigoare și de expirare a contractului
A1-III	Tranzacții angro pe piața concurențială cu energie electrică încheiate cu producători nedispecerizabili, în conformitate cu legislația aplicabilă	Detalii de tranzacționare privind achizițiile furnizorului concurențial de energie electrică de la producătorii nedispecerizabili care nu îndeplinesc condițiile de vânzare pe contracte negociate direct exceptate de la regula tranzacționării centralizate, conform legislației aplicabile (numai contracte încheiate înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare) — parteneri contractuali, cantități livrate lunar, prețuri medii lunare, valoarea cantității livrate, tip livrare, număr identificare contract, data de intrare în vigoare și de expirare a contractului
A2-I***	Prețuri medii de revenire pentru categorii de clienți finali noncasnici alimentați în regim concurențial**	Consumul lunar înregistrat pe fiecare tranșă de consum, bilanțul lunar nr. de clienți pe fiecare tranșă de consum, nivelul prețului mediu lunar detaliat pe componentele energie și furnizare, tarife servicii de rețea, impozite/comisioane/taxe/alte tarife
A2-II***	Prețuri medii de revenire pentru categorii de clienți finali casnici alimentați în regim concurențial**	Consumul lunar înregistrat pe fiecare tranșă de consum, bilanțul lunar al nr. de clienți pe fiecare tranșă de consum, prețul mediu lunar detaliat pe componentele energie și furnizare, tarife servicii de rețea, impozite/comisioane/taxe/alte tarife

* Raportarea se realizează la nivel de tranzacție, indiferent dacă au fost încheiate mai multe tranzacții cu același partener contractual, pe același instrument sau produs.

** Tranșele de consum standard ale clienților finali sunt cele definite conform legislației aplicabile.

*** Macheta se va completa doar de furnizorii concurențiali.

Macheta de monitorizare destinată culegerii de date de la furnizorii de ultimă instanță

<i>Macheta de monitorizare a contractelor</i>		
Anexa	Denumire machetă	Conținut
A1	Achiziție energie electrică pentru clienții finali alimentați în regim reglementat	Detalii de tranzacționare privind achiziția reglementată destinată furnizării de energie electrică către clienții finali alimentați în regim reglementat, inclusiv activitatea pe PZU și PI — parteneri contractuali, cantități livrate lunar, prețuri medii lunare, valoarea cantității livrate, tip livrare
A1-CPC	Achiziție energie electrică pentru CPC	Detalii de tranzacționare privind achiziția aferentă componentei CPC — parteneri contractuali, cantități livrate lunar, prețuri medii lunare, valoarea cantității livrate, tip livrare
A1-UI	Achiziție energie electrică pentru furnizare la clienți finali în regim UI	Detalii de tranzacționare privind achiziția de pe piețele concurențiale destinată furnizării de energie electrică către clienții finali în regim de ultimă instanță defalcate pe piețe, produse, instrumente*, inclusiv parte din achiziția negociată de la producătorii nedispecerizabili care îndeplinesc condițiile de vânzare pe contracte negociate direct,

Anexa	Denumire machetă	Conținut
		exceptate de la regula tranzacționării centralizate, conform legislației aplicabile — parteneri contractuali, cantități livrate lunar, prețuri medii lunare, valoarea cantității livrate, tip livrare
A2-I	Tranzacții angro pe piața concurențială cu energie electrică pentru clienții finali alimentați în regim concurențial	Detalii de tranzacționare privind vânzările și achizițiile lunare concurențiale pe toate contractele bilaterale de energie electrică încheiate de furnizorul de ultimă instanță, defalcate pe piețe, produse, instrumente* — parteneri contractuali, cantități livrate lunar, prețuri medii lunare, valoarea cantității livrate, tip livrare, iar pentru contractele negociate și numărul de identificare contract, data de intrare în vigoare și de expirare a contractului Macheta cuprinde cantități, prețuri medii și valori pentru energia vândută/cumpărată lunar pe PZU și PI. În cazul în care furnizorul respectiv deține și grupuri de producere nedispecerizabile de energie electrică, se raportează producția din surse proprii.
A2-II	Tranzacții angro pe piața concurențială de energie electrică, încheiate cu producători SRE nedispecerizabili, în conformitate cu legislația aplicabilă	Detalii de tranzacționare privind achizițiile de energie electrică de la producătorii nedispecerizabili care îndeplinesc condițiile de vânzare pe contracte negociate direct exceptate de la regula tranzacționării centralizate conform legislației aplicabile — parteneri contractuali, cantități livrate lunar, prețuri medii lunare, valoarea cantității livrate, tip livrare, număr identificare contract, data de intrare în vigoare și de expirare a contractului
A2-III	Tranzacții angro pe piața concurențială cu energie electrică încheiate cu producători nedispecerizabili, în conformitate cu legislația aplicabilă	Detalii de tranzacționare privind achizițiile de energie electrică de la producătorii nedispecerizabili care nu îndeplinesc condițiile de vânzare pe contracte negociate direct exceptate de la regula tranzacționării centralizate conform legislației aplicabile (numai contracte încheiate înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare) — parteneri contractuali, cantități livrate lunar, prețuri medii lunare, valoarea cantității livrate, tip livrare, număr identificare contract, data de intrare în vigoare și de expirare a contractului
A3-I	Prețuri medii de revenire pentru categorii de clienți finali noncasnici alimentați în regim concurențial**	Consumul lunar înregistrat pe fiecare tranșă de consum, bilanțul lunar nr. de clienți pe fiecare tranșă de consum, nivelul prețului mediu lunar detaliat pe componentele energie și furnizare, tarife servicii de rețea, impozite/comisioane/taxe/alte tarife
A3-II	Prețuri medii de revenire pentru categorii de clienți finali casnici alimentați în regim concurențial**	Consumul lunar înregistrat pe fiecare tranșă de consum, bilanțul lunar al nr. de clienți pe fiecare tranșă de consum, prețul mediu lunar detaliat pe componentele energie și furnizare, tarife servicii de rețea, impozite/comisioane/taxe/alte tarife
A4	Date privind rezultatele contabile	Venituri și cheltuieli totale defalcate pe activitatea principală și pe alte tipuri de activități

* Raportarea se realizează la nivel de tranzacție, indiferent dacă au fost încheiate mai multe tranzacții cu același partener contractual, pe același instrument sau pe același produs.

** Tranșele de consum standard ale clienților finali sunt cele definite conform legislației aplicabile.

Macheta de monitorizare destinată culegerii de date de la operatorii de distribuție

Macheta de monitorizare a contractelor

Anexa	Denumire machetă	Conținut
A1	Achiziție energie electrică pentru consumul propriu tehnologic în rețelele de distribuție	Detalii de tranzacționare privind achizițiile lunare pe toate contractele bilaterale de energie electrică încheiate pe piața concurențială, defalcate pe piețe, produse, instrumente* — parteneri contractuali, cantități livrate lunar, prețuri medii lunare, valoarea cantității livrate, tip livrare Macheta cuprinde cantități, prețuri medii și valori pentru energia vândută/cumpărată lunar pe PZU și PI.
A2	Date privind rezultatele contabile	Venituri și cheltuieli totale defalcate pe activitatea principală și pe alte tipuri de activități

* Raportarea se realizează la nivel de tranzacție, indiferent dacă au fost încheiate mai multe tranzacții cu același partener contractual, pe același instrument sau pe același produs.

Macheta de monitorizare destinată culegerii de date de la PRE

Anexa	Denumire machetă	Conținut
A1	Sinteza lunară a calculului de decontare a dezechilibrelor PRE pe fiecare participant	Date privind alocarea internă pe fiecare participant din PRE a dezechilibrelor pozitive și negative cantitative și valorice și a valorii rezultate din redistribuirea veniturilor/costurilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului

*ANEXA Nr. 2
la metodologie*

Machete de monitorizare destinate culegerii lunare de date de la Operatorul Pieței de Energie Electrică — Opcom — S.A.

Anexa	Denumire machetă	Conținut
A1	Situația cantităților și valorilor energiei electrice tranzacționate de fiecare participant pe PZU	Date cu privire la rezultatele tranzacționării pe PZU în luna analizată, cu detalii de cantitate tranzacționată și valoare rezultată, pentru vânzările și cumpărările fiecărui participant, în ore RO și ore CET
A2	Situația cantităților și valorilor energie electrice tranzacționate de fiecare participant pe PI	Date cu privire la rezultatele tranzacționării pe PI în luna analizată, cu detalii de cantitate tranzacționată și valoare rezultată, pentru vânzările și cumpărările fiecărui participant, în ore RO și ore CET
A3	Tranzacții realizate pe PCCB-LE	Date cu privire la tranzacțiile încheiate de participanții la PCCB-LE în luna analizată, cu detalii referitoare la data încheierii tranzacției (cu marca de timp), caracteristicile ofertei depuse — participantul care a depus oferta, sensul și tipul acesteia, puterea orară ofertată, tipul livrării și cantitatea totală ofertată, prețul propus, data de început și de sfârșit a livrării, starea ofertei în urma desfășurării licitației, prețul de închidere a licitației, cantitatea orară și cea totală atribuite în urma licitației desfășurate
A4	Tranzacții realizate pe PCCB-NC	Date cu privire la tranzacțiile încheiate de participanții la PCCB-NC în luna analizată, cu detalii referitoare la data încheierii tranzacției (cu marca de timp), instrumentul tranzacționat, partenerii contractuali, prețul la care s-a încheiat tranzacția, nr. de contracte și cantitatea totală tranzacționată
A5	Tranzacții realizate pe PC-OTC	Date cu privire la tranzacțiile încheiate de participanții pe PC-OTC în luna analizată, cu detalii referitoare la tipul intermedierei (dacă este cazul), data încheierii tranzacției (cu marca de timp), partenerii contractuali, instrumentul și tipul de produs tranzacționat, volumul tranzacționat și prețul la care s-a încheiat tranzacția
A6	Tranzacții realizate pe PCCB-PC	Date cu privire la tranzacțiile încheiate de participanții pe PCCB-PC în luna analizată, cu detalii referitoare la data încheierii tranzacției (cu marca de timp), partenerii contractuali, volumul tranzacționat și prețul la care s-a încheiat tranzacția
A7	Tranzacții realizate pe PMC	Date cu privire la tranzacțiile încheiate de participanții pe PMC în luna analizată, cu detalii referitoare la data încheierii tranzacției (cu marca de timp), partenerii contractuali, volumul tranzacționat și prețul la care s-a încheiat tranzacția
A8	Situația lunară a dezechilibrelor cantitative și valorice ale PRE	Date cu privire la decontarea lunară a dezechilibrelor fiecărei PRE — suma lunară a dezechilibrelor pozitive și negative (cantitative și valorice), soldul dezechilibrului (cantitativ și valoric), valoarea rezultată din redistribuirea veniturilor sau costurilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului
A9	Sinteza calculului pentru decontare pentru fiecare participant la PE	Energia de echilibrare efectiv livrată și contravaloarea acesteia pentru fiecare participant la PE, pe fiecare tip de reglaj și sens, inclusiv soldul valoric
A10	Sinteza penalizărilor pentru livrarea parțială a energiei de echilibrare pentru fiecare participant la PE	Energia de echilibrare angajată, energia de echilibrare efectiv livrată și penalizările pentru nelivrarea energiei angajate aferente fiecărui participant la PE pe fiecare tip de reglaj și sens
A11	Sinteza sumelor de plată pentru dezechilibrele de la notificare pentru fiecare participant la PE	Detalii privind dezechilibrele de la notificare anunțate și neanunțate, inclusiv sumele de plată aferente pentru fiecare participant la PE
A12	Prețuri de decontare pe PE pentru deficit și excedent de energie electrică	Prețurile orare de deficit și excedent pe fiecare interval orar pentru fiecare zi din lună

**Machete de monitorizare destinate culegerii zilnice* de date
de la Operatorul Pieței de Energie Electrică — Opcom — S.A.**

Anexa	Denumire machetă	Conținut
B1	Ofertele de vânzare pe PZU	Perechile preț/cantitate la nivel orar conținute în oferta de vânzare a fiecărui participant la PZU, ofertele bloc
B2	Ofertele de cumpărare pe PZU	Perechile preț/cantitate la nivel orar conținute în oferta de vânzare a fiecărui participant la PZU, ofertele bloc
B3	Ordinea de merit pe PZU	Detalii privind curbele agregate ale cererii și ofertei pe fiecare interval de tranzacționare — cantitatea și prețul oferite de fiecare participant pe fiecare tip de agregare (vânzare/cumpărare), prețul de închidere al pieței pe intervalul de tranzacționare respectiv
B4	Tranzacțiile participanților la PZU	Vânzările și cumpărările la nivel orar ale fiecărui participant la PZU și însumat pe zi, cu specificarea prețului de închidere al pieței pe fiecare interval orar
B5	Ordinele de tranzacționare pe PI	Detalii privind ordinele introduse — evenimentul și tipul ordinului, instrumentul tranzacționat, volumul și prețul oferite, starea ordinului, numele participantului care a introdus ordinul de tranzacționare și durata de păstrare a ordinului ș.a.
B6	Tranzacțiile încheiate pe PI	Detalii privind tranzacțiile încheiate — tipul tranzacției și instrumentul tranzacționat, volumul și prețul de tranzacție, data tranzacției, starea tranzacției, participantul, nr. ordinului de tranzacționare ș.a.

* Transmiterea către ANRE se face electronic (pe adresa de e-mail pusă la dispoziție de ANRE în acest scop) în următoarea zi lucrătoare celei la care se referă raportarea.

*ANEXA Nr. 3
la metodologie*

1. Machete de monitorizare destinate culegerii lunare de date de la Operatorul de Transport și Sistem — Compania Națională de Transport al Energiei Electrice Transelectrica — S.A.

Macheta de monitorizare a contractelor

Anexa	Denumire machetă	Conținut
A1	Tranzacții cu energie electrică pentru acoperirea CPT în RET	Detalii de tranzacționare privind achizițiile lunare pe toate contractele bilaterale de energie electrică încheiate pe piața concurențială, defalcate pe piețe, produse, instrumente* — parteneri contractuali, cantități livrate lunar, prețuri medii lunare, valoarea cantității livrate, tip livrare. Macheta cuprinde și cantitățile, prețurile medii și valorile aferente energiei vândute/cumpărate lunar pe PZU și PI.

* Raportarea se realizează la nivel de tranzacție, indiferent dacă au fost încheiate mai multe cu același partener contractual, pe același instrument sau produs.

Macheta de monitorizare a serviciului de transport

Anexa	Denumire machetă	Conținut
A2	Serviciul de transport	Detalii privind energia electrică livrată în RET de producătorii cu care Transelectrica a încheiat contract de transport (indiferent dacă se facturează componenta de injecție a tarifului de transport sau nu), inclusiv cantitățile importate comercial (fără tranzite) — cantitate lunară și acolo unde este cazul, tarif și valoare lunară. Detalii privind energie electrică extrasă din RET de operatorii economici cu care Transelectrica a încheiat contract de transport, inclusiv cantitățile exportate comercial (fără tranzite) — cantitate lunară, tarif și valoare lunară (separat pentru furnizorii de ultimă instanță pentru zona proprie de licență și alte zone, operatorii de distribuție, producători în cazul energiei extrase pentru alte locuri de consum, furnizori concurențiali pentru energia destinată alimentării în regim concurențial a clienților finali și separat clienții finali care încheie contracte directe de transport al energiei electrice)

<i>Macheta de monitorizare a alocării pe termen lung a capacității de interconexiune cu sistemele electroenergetice vecine</i>		
Anexa	Denumire machetă	Conținut
A3	Alocarea capacității de interconexiune pe termen lung	Detalierea capacităților alocate la licitația anuală și lunară, pe intervale de alocare, pentru fiecare graniță și direcție, cu precizarea participanților la piața de alocare care au câștigat capacitățile respective și prețurile rezultate în urma licitațiilor (în euro); se precizează transferurile de capacitate

<i>Machete de monitorizare PE</i>		
Anexa	Denumire machetă	Conținut
A4	Sinteza lunară a energiei de echilibrare pentru fiecare participant la PE	Detalii cantitative privind energia de echilibrare angajată și, respectiv, efectiv livrată, pe fiecare tip de reglaj și sens pentru fiecare participant la PE
A5	Sinteza lunară a calculului contravalorii aferente managementului congestiilor interne defalcată pe participanți la PE	Energia electrică achiziționată de OTS de pe piața de echilibrare pentru managementul congestiilor (marcată ca fiind utilizată pentru managementul congestiilor) și contravaloarea aferentă, pe fiecare tip de reglaj și sens pentru fiecare participant la PE

2. Lista datelor zilnice transmise de Operatorul de Transport și Sistem — Compania Națională de Transport al Energiei Electrice Transelectrica — S.A.**

1. Notificările fizice transmise de PRE-uri pe fiecare interval de dispecerizare, cuprinzând următoarele:
 - producția planificată agregată pentru toate unitățile de producție;
 - producția planificată pe fiecare unitate dispecerizabilă de producție;
 - consumul prognozat agregat al consumatorilor de energie electrică;
 - schimburile bloc ale fiecărei PRE cu celelalte PRE-uri din zona națională de tranzacționare;
 - schimburile bloc ale fiecărei PRE cu partenerii săi din celelalte sisteme electroenergetice vecine, rezultate în urma alocărilor pe piața de alocare a capacităților de interconexiune;
 - exporturile și importurile separat pentru fiecare graniță.
2. Notificările în dezechilibru ale PRE-urilor
3. Declarațiile de disponibilitate ale unităților dispecerizabile
4. Ofertele zilnice transmise de participanții la piața de echilibrare pe fiecare interval de dispecerizare (la creștere/reducere de putere)
5. Ofertele fixe pentru pornire pe PE și menținerea în rezervă caldă transmise de participanți
6. Energia disponibilă pentru echilibrare pentru fiecare unitate dispecerizabilă de producție, în fiecare interval de dispecerizare, separat pentru reglajul secundar și terțiar rapid/lent
7. Ofertele orare acceptate (dispozițiile de dispecer) pe piața de echilibrare, pe tipuri de reglaje la creștere/reducere de putere pe fiecare interval de dispecerizare, cuprinzând următoarele informații:
 - prețuri marginale pentru energia de echilibrare corespunzătoare reglajului secundar;
 - prețurile acceptate pentru energia de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar rapid/lent al fiecărei unități dispecerizabile de producție;
 - cantitățile tranzacționate pentru fiecare unitate dispecerizabilă de producție.
8. Ofertele fixe pentru pornire și menținere în rezervă caldă acceptate pe intervalele orare solicitate, pentru acoperirea necesarului de energie de echilibrare corespunzătoare reglajului terțiar lent de creștere/reducere de putere
9. Situația acumulărilor de apă în marile lacuri de acumulare, cote zilnice, cote de siguranță, cote de atenționare, volum util, grad de umplere, debit, rezerve de energie
10. Evenimente deosebite privind dispozițiile de dispecer, pornirile/opririle, privind centralele dispecerizabile eoliene și fotovoltaice, mărirea rezervei de putere la vârf de sarcină, pe tipuri de rezerve și centrale.

** Transmiterea către ANRE se face electronic (pe adresa de e-mail pusă la dispoziție de ANRE în acest scop) în următoarea zi lucrătoare celei la care se referă raportarea.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

DECIZIA Nr. 4

din 28 februarie 2018

Dosar nr. 3.101/1/2017

Mirela Sorina Popescu	— președintele cu delegație al Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Simona Cristina Neniță	— judecător la Secția penală
Simona Elena Cîmaru	— judecător la Secția penală
Lavinia Valeria Lefterache	— judecător la Secția penală
Luciana Mera	— judecător la Secția penală
Anca Mădălina Alexandrescu	— judecător la Secția penală
Angela Dragne	— judecător la Secția penală
Florentina Dragomir	— judecător la Secția penală
Ioana Bogdan	— judecător la Secția penală

Pe rol se află soluționarea sesizării formulate de Curtea de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie în dosarele nr. 9.683/327/2016, nr. 5.285/254/2016 și nr. 34.338/212/2016 prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a chestiunii de drept: „*Dacă, după pronunțarea și publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 427 din 9 iunie 2017 a Deciziei nr. 224 din 4 aprilie 2017 a Curții Constituționale, fapta persoanei care conduce pe drumurile publice un autovehicul sau un tramvai, exceptând tractoarele agricole și forestiere, fără a poseda permis de conducere, mai poate atrage răspunderea penală a acesteia pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1) din Codul penal*”.

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a fost constituit conform prevederilor art. 476 alin. (6) din Codul de procedură penală raportat la art. 473 alin. (8) din Codul de procedură penală și art. 274 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința a fost prezidată de către președintele cu delegație al Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, doamna judecător Mirela Sorina Popescu.

Conform art. 27⁶ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare, la ședința de judecată a participat doamna Aurelia Hirt, magistrat-asistent în cadrul Secției penale.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de doamna procuror Marinela Mincă, procuror în cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Având în vedere identitatea de obiect a sesizărilor înaintate de Curtea de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie, înregistrate pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală sub nr. 3.101/1/2017, nr. 3.102/1/2017 și nr. 3.103/1/2017, s-a dispus reunirea dosarelor nr. 3.102/1/2017 și nr. 3.103/1/2017 la Dosarul nr. 3.101/1/2017.

Magistratul-asistent a prezentat referatul cauzei, învederând obiectul Dosarului nr. 3.101/1/2017, aflat pe rolul Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, precum și faptul că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorul-raportor, doamna judecător Simona Cristina Neniță, care a fost comunicat părților din proces, potrivit dispozițiilor art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală, la dosar nefiind depuse puncte de vedere din partea acestora privind chestiunea de drept supusă judecării.

În continuare, magistratul-asistent a arătat că la dosar au transmis puncte de vedere Curtea de Apel Alba Iulia, Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel București, Curtea de Apel Cluj, Curtea de Apel Constanța, Curtea de Apel Craiova, Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Oradea, Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Ploiești, Curtea de Apel Suceava, Curtea de Apel Târgu Mureș și Curtea de Apel Timișoara, care, după caz, au făcut referire și la punctele de vedere ale unora dintre instanțele arondate.

A mai arătat că, în conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, a fost solicitată opinia scrisă a specialiștilor din domeniul juridic cu privire la chestiunea de drept ce formează obiectul sesizării, la dosar fiind comunicat punctul de vedere formulat de către Facultatea de Drept din cadrul Universității „Nicolae Titulescu” din București.

La data de 19 decembrie 2017, Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a depus la dosar Adresa nr. 2.840/C/2.994/III-5/2017, prin care s-a adus la cunoștință faptul că, în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, nu există în lucru nicio sesizare având ca obiect promovarea unui recurs în interesul legii cu privire la chestiunea de drept cu care a fost sesizată instanța, fiind comunicate totodată concluzii scrise.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, doamna judecător Mirela Sorina Popescu, constatând că nu sunt cereri sau excepții de formulat, a solicitat reprezentantului Ministerului Public să susțină punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la chestiunea de drept supusă dezbaterii.

Reprezentantul Ministerului Public a solicitat respingerea, ca inadmisibilă, a sesizării formulate de Curtea de Apel Constanța în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

A învederat că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală, având în vedere că prin sesizarea formulată nu se urmărește interpretarea unui text legal, ci lămurirea întinderii efectelor Deciziei nr. 224 din 4 aprilie 2017 a Curții Constituționale.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a declarat dezbaterile închise, iar dosarul a fost reținut în pronunțare asupra problemei de drept supuse dezlegării.

ÎN ALTA CURTE,

asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

Curtea de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie a dispus, prin încheierile de ședință din 23 octombrie 2017 pronunțate în dosarele nr. 9.683/327/2016, nr. 5.285/254/2016 și nr. 34.338/212/2016, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 475 din Codul de procedură penală, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a chestiunii de drept: „*Dacă, după pronunțarea și publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 427 din 9 iunie 2017 a Deciziei nr. 224 din 4 aprilie 2017 a Curții Constituționale, fapta persoanei care conduce pe drumurile publice un autovehicul sau un tramvai, exceptând tractoarele agricole și forestiere, fără a poseda permis de conducere, mai poate atrage răspunderea penală a acesteia pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1) din Codul penal*”.

II. Expunerea succintă a cauzelor

Dosarul nr. 9.683/327/2016 al Curții de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie

Prin Sentința penală nr. 709 din 17.05.2017 pronunțată de Judecătoria Tulcea, în temeiul art. 336 alin. (1) din Codul penal cu aplicarea art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală, a fost condamnat inculpatul A.D. la pedeapsa de 1 an și 8 luni închisoare.

În temeiul art. 335 alin. (1) din Codul penal cu aplicarea art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală, a fost condamnat inculpatul A.D. la pedeapsa de 1 an și 6 luni închisoare.

În temeiul art. 38 și 39 din Codul penal, au fost contopite pedepsele aplicate inculpatului A.D. în pedeapsa cea mai grea, de 1 an și 8 luni închisoare, la care s-a adăugat un spor de 6 luni, rezultând pedeapsa de 2 ani și 2 luni închisoare.

În temeiul art. 91 din Codul penal, s-a dispus suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei de 2 ani și 2 luni închisoare, stabilindu-se un termen de supraveghere de 3 ani și 6 luni.

În fapt, s-a reținut că, la data de 17.01.2016, în jurul orei 1,25, inculpatul A.D. a condus, pe drumurile publice din orașul T., un autoturism, în timp ce se afla sub influența băuturilor alcoolice și fără a poseda permis de conducere.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel inculpatul A.D., cauza formând obiectul Dosarului nr. 9.683/327/2016 al Curții de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie.

La termenul de judecată din 21.09.2017, din oficiu, instanța de apel a pus în discuție sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, potrivit dispozițiilor art. 475 și următoarele din Codul de procedură penală, pentru dezlegarea de principiu a problemei de drept menționate, și, întrucât nu s-a realizat unanimitatea opiniilor asupra sesizării, s-a reluat judecarea acesteia în complet de divergență, compus în condițiile art. 394 din Codul de procedură penală.

În complet de divergență, în opinie majoritară, s-a apreciat că sunt îndeplinite cerințele de admisibilitate prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală și s-a dispus sesizarea instanței supreme.

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (2) din Codul de procedură penală, s-a dispus suspendarea judecării cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile.

Dosarul nr. 5.285/254/2016 al Curții de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie

Prin Sentința penală nr. 118 din data de 12.05.2017 pronunțată de Judecătoria Mangalia, în baza art. 335 alin. (1) din Codul penal raportat la art. 396 alin. (10) din Codul de

procedură penală, a fost condamnat inculpatul P.P. la o pedeapsă de 1 (unu) an închisoare, pentru săvârșirea infracțiunii de conducere a unui vehicul fără permis de conducere.

În baza art. 91 din Codul penal s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, stabilindu-se un termen de supraveghere de 2 (doi) ani, conform dispozițiilor art. 92 din Codul penal.

În fapt, s-a reținut că, la data de 1.07.2016, inculpatul P.P. a condus pe drumurile publice din orașul N.V. autoturismul VW G., fără a poseda permis de conducere.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel inculpatul P.P., cauza formând obiectul Dosarului nr. 5.285/254/2016 al Curții de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie.

La termenul de judecată din 21.09.2017, din oficiu, instanța de apel a pus în discuție sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, potrivit dispozițiilor art. 475 și următoarele din Codul de procedură penală, pentru dezlegarea de principiu a problemei de drept menționate, și, întrucât nu s-a realizat unanimitatea opiniilor asupra sesizării, s-a reluat judecarea acesteia în complet de divergență, compus în condițiile art. 394 din Codul de procedură penală.

În complet de divergență, în opinie majoritară, s-a apreciat că sunt îndeplinite cerințele de admisibilitate prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală și s-a dispus sesizarea instanței supreme.

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (2) din Codul de procedură penală, s-a dispus suspendarea judecării cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile.

Dosarul nr. 34.338/212/2016 al Curții de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie

Prin Sentința penală nr. 625 din data de 8.05.2017 pronunțată de Judecătoria Constanța, în baza art. 335 alin. (1) din Codul penal raportat la art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală, cu aplicarea art. 83 din Codul penal, s-a stabilit o pedeapsă de 8 luni închisoare față de inculpatul T.S., pentru săvârșirea infracțiunii de conducere a unui vehicul fără permis de conducere.

S-a dispus amânarea aplicării pedepsei de 8 luni închisoare față de inculpatul T. S. și s-a stabilit un termen de supraveghere de 2 ani, care se calculează de la data rămânerii definitive a acestei hotărâri, conform art. 84 din Codul penal.

În fapt, s-a reținut, în esență, că la data de 7.05.2015, în jurul orei 20,50, inculpatul T.S. a condus pe drumurile publice un moped marca F.B., fără a poseda permis de conducere pentru nicio categorie de autovehicule.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel inculpatul T.S., cauza formând obiectul Dosarului nr. 34.338/212/2016 al Curții de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie.

La termenul de judecată din 21.09.2017, din oficiu, instanța de apel a pus în discuție sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, potrivit dispozițiilor art. 475 și următoarele din Codul de procedură penală, pentru dezlegarea de principiu a problemei de drept menționate, și, întrucât nu s-a realizat unanimitatea opiniilor asupra sesizării, s-a reluat judecarea acesteia în complet de divergență, compus în condițiile art. 394 din Codul de procedură penală.

În complet de divergență, în opinie majoritară, s-a apreciat că sunt îndeplinite cerințele de admisibilitate prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală și s-a dispus sesizarea instanței supreme.

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (2) din Codul de procedură penală, s-a dispus suspendarea judecării cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile.

III. Opinia instanței care a formulat sesizarea

Membrii completului de judecată, constituit în complet de divergență, au exprimat opinii diferite asupra chestiunii de drept în discuție.

În opinie majoritară s-a apreciat că sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea dezlegării de principiu a problemei de drept menționate, obiectul sesizării îl constituie o problemă de drept cu privire la care Înalta Curte de Casație și Justiție are competența să se pronunțe, întrucât vizează o problemă juridică de aplicare a legii, în mod unitar, respectiv se solicită adoptarea unei hotărâri de principiu din care să rezulte dacă, ulterior publicării deciziei Curții Constituționale, norma de incriminare mai produce efecte concrete, în condițiile art. 147 alin. (1) și (4) din Constituția României.

S-a susținut că există precedent judiciar în sensul admisibilității sesizării, cum ar fi Decizia nr. 6/2017 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, prin care instanța supremă a analizat efectele juridice ale unei norme de incriminare, ulterior pronunțării unei decizii de admitere a excepției de neconstituționalitate.

Cu privire la problema de drept invocată, s-a susținut că, după publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 427 din 9 iunie 2017 a Deciziei nr. 224 din 4 aprilie 2017 a Curții Constituționale a României, în raport cu conținutul acestei decizii, s-a creat o stare de incertitudine cu privire la aplicabilitatea efectivă a dispozițiilor de incriminare constând în prevederile art. 335 alin. (1) din Codul penal. Prin decizia pronunțată, Curtea Constituțională a constatat că soluția legislativă cuprinsă în art. 335 alin. (1) din Codul penal, care nu incriminează fapta de conducere pe drumurile publice a unui tractor agricol sau forestier, fără permis de conducere, este neconstituțională, din considerentele deciziei rezultând că neconstituționalitatea se întemeiază pe încălcarea dispozițiilor art. 16 din Constituție, soluția legislativă cuprinsă în art. 335 alin. (1) din Codul penal generând discriminări, fără a exista vreo motivare obiectivă și rațională care să le justifice.

În opinie minoritară s-a apreciat că sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție este inadmisibilă, nefiind întrunite cerințele dispozițiilor art. 475 din Codul de procedură penală.

S-a argumentat că din considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 224 din 4 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 427 din 9 iunie 2017 (punctele 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32), rezultă, cu evidență, caracterul interpretativ al acesteia, precizându-se că omisiunea reglementării în cuprinsul art. 335 alin. (1) din Codul penal a tractoarelor agricole sau forestiere, ca obiect material al infracțiunii de conducere a unui vehicul pe drumurile publice fără permis de conducere, fără o argumentație rezonabilă și obiectivă, creează inechități contrare prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituție și afectează protecția penală acordată unor valori sociale deosebit de importante, respectiv siguranța circulației pe drumurile publice.

Decizia nr. 224 din 4 aprilie 2017 a Curții Constituționale a arătat, în principiu, în ce constă viciul de neconstituționalitate a omisiunii incriminării în art. 335 alin. (1) din Codul penal a faptei de a conduce un tractor agricol sau forestier pe drumurile publice de către o persoană care nu posedă permis de conducere, iar problema angajării răspunderii penale a persoanei care a condus pe drumurile publice un autovehicul, altul decât un tractor agricol sau forestier, fără a poseda permis de conducere, este o problemă de aplicare a legii, care nu poate face abstracție de interpretarea dată de Curtea Constituțională.

IV. Punctele de vedere ale procurorului și părților cu privire la problema de drept a cărei dezlegare se solicită

Reprezentantul Ministerului Public a apreciat că sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, potrivit dispozițiilor art. 475 și următoarele din Codul de procedură penală, este inadmisibilă, arătând că Decizia nr. 224 din 4 aprilie 2017 a Curții Constituționale nu poate produce efecte în cauză.

Apelanții-inculpați au apreciat că sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, potrivit dispozițiilor art. 475 și următoarele din Codul de procedură penală, pentru soluționarea, de principiu, a problemei de drept este admisibilă, susținând că textul de lege prevăzut de art. 335 alin. (1) din Codul penal nu mai produce efecte juridice, fiind în prezența unei veritabile dezincriminări a faptei, ca urmare a constatării neconstituționalității soluției legislative cuprinse în norma de incriminare.

V. Punctele de vedere exprimate de către curțile de apel și instanțele de judecată arondate

Au comunicat puncte de vedere asupra problemei de drept în discuție Curtea de Apel Alba Iulia, Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel București, Curtea de Apel Cluj, Curtea de Apel Constanța, Curtea de Apel Craiova, Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Oradea, Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Ploiești, Curtea de Apel Suceava, Curtea de Apel Târgu Mureș și Curtea de Apel Timișoara, care, după caz, au făcut referire și la punctele de vedere ale unora dintre instanțele arondate.

Cu privire la admisibilitatea sesizării, Curtea de Apel București — Secția a II-a penală, Tribunalul Caraș-Severin și Tribunalul Covasna au exprimat opinia potrivit căreia sesizarea formulată de Curtea de Apel Constanța este inadmisibilă, întrucât nu vizează o veritabilă problemă de drept care să necesite o rezolvare de principiu dată de instanța supremă.

S-a argumentat că sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, conform art. 475 din Codul de procedură penală, trebuie efectuată doar în situația în care, în cursul soluționării unei cauze penale, se pune problema interpretării și aplicării unor dispoziții legale neclare, echivoce, care ar putea da naștere mai multor soluții, iar nu în cazul în care aplicarea corectă a dreptului se impune într-un mod atât de evident încât nu lasă loc de îndoială cu privire la modul de soluționare a întrebării adresate.

Decizia nr. 224 din 4 aprilie 2017 a Curții Constituționale a României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 427 din 9 iunie 2017, nu vizează situația conducerii autovehiculelor și tramvaielor de către persoanele care nu posedă permis de conducere, neputându-se aplica acestora nici prin raportare la dispozitivul acestei decizii, nici prin raportare la considerentele sale. Prin această decizie instanța de contencios constituțional a avut în vedere „omisiunea reglementării, în cuprinsul art. 335 alin. (1) din Codul penal, a tractoarelor agricole sau forestiere ca obiect material al infracțiunii de conducere a unui vehicul pe drumurile publice fără permis de conducere” (paragraful 30 teza finală), situație ce nu se regăsește în cazul autovehiculelor și tramvaielor.

Cu privire la problema de drept ce formează obiectul sesizării s-au conturat următoarele opinii:

În opinie majoritară s-a apreciat că și după pronunțarea și publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 427 din 9 iunie 2017 a Deciziei nr. 224 din 4 aprilie 2017 a Curții Constituționale fapta persoanei care conduce pe drumurile publice un autovehicul sau un tramvai, exceptând tractoarele agricole și forestiere, fără a poseda permis de conducere, atrage răspunderea penală a acesteia pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1) din Codul penal.

S-a argumentat că, prin Decizia nr. 224 din 4 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 427 din 9 iunie 2017, Curtea Constituțională a constatat existența unui veritabil viciu de neconstituționalitate, care rezultă din omisiunea reglementării, în cuprinsul art. 335 alin. (1) din Codul penal, a

tractoarelor agricole sau forestiere, ca obiect material al infracțiunii de conducere pe drumurile publice fără permis de conducere.

Curtea Constituțională a constatat neconstituționalitatea unei soluții legislative care nu incriminează o categorie de fapte și se adresează legiuitorului, acesta fiind singurul în măsură să înlăture omisiunea de reglementare printr-o normă de incriminare, întrucât Curtea Constituțională nu poate interveni pentru înlăturarea vidului legislativ, fără a aduce atingere principiului separației puterilor în stat și rolului Parlamentului de unică autoritate legiuitoare a țării.

Astfel, la punctul 40 din Decizia nr. 224 din 4 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 427 din 9 iunie 2017, Curtea Constituțională a arătat că, prin raportare la prevederile art. 147 alin. (1) din Constituție, revine legiuitorului obligația să pună de acord cu Legea fundamentală și cu decizia menționată soluția legislativă cuprinsă în art. 335 alin. (1) din Codul penal, care nu incriminează fapta de conducere pe drumurile publice a unui tractor agricol sau forestier de către o persoană care nu posedă permis de conducere.

Având în vedere efectele deciziilor prin care Curtea Constituțională constată neconstituționalitatea unor dispoziții legale ca urmare a unor omisiuni ale legiuitorului, într-o astfel de ipoteză, nu se produc efecte cu privire la norma de incriminare, la existența sa normativă în ordinea juridică. În consecință, prin decizia în discuție, Curtea Constituțională a menținut în fondul activ al legislației soluția prevăzută de art. 335 alin. (1) din Codul penal, neexistând vreo prevedere în sens contrar în cuprinsul considerentelor și dispozitivului acestei decizii.

În acest sens s-au pronunțat: Curtea de Apel Alba Iulia, Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel București, Curtea de Apel Cluj, Curtea de Apel Constanța, Curtea de Apel Craiova, Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Oradea, Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Ploiești, Curtea de Apel Suceava, Curtea de Apel Târgu Mureș, Curtea de Apel Timișoara și instanțele arondate acestora.

În opinie minoritară s-a apreciat că, după pronunțarea și publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 427 din 9 iunie 2017 a Deciziei nr. 224 din 4 aprilie 2017 a Curții Constituționale, fapta persoanei care conduce pe drumurile publice un autovehicul sau un tramvai, exceptând tractoarele agricole și forestiere, fără a poseda permis de conducere, nu mai poate atrage răspunderea penală a acesteia pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1) din Codul penal.

În acest sens s-au pronunțat Tribunalul Mureș — Secția penală, Judecătoria Rupea și Judecătoria Făgăraș, fără a se invoca argumente în susținerea acestei opinii.

VI. Examenul jurisprudenței

VI.1. Jurisprudența națională relevantă

Instanțele la care au fost identificate hotărâri judecătorești în această materie sunt: Curtea de Apel Alba Iulia (Decizia penală nr. 704/A din 13 septembrie 2017; Decizia penală nr. 1.038/A din 27 noiembrie 2017), Curtea de Apel Brașov (Decizia penală nr. 654 din 13 septembrie 2017), Judecătoria Făgăraș (Sentința penală nr. 148 din 18 septembrie 2017), Curtea de Apel București (Decizia penală nr. 1.546/A din 2 noiembrie 2017 pronunțată de Secția a II-a penală a Curții de Apel București; Decizia penală nr. 1.167/A din 14 septembrie 2017 pronunțată de Secția a II-a penală a Curții de Apel București; Decizia penală nr. 1.245/A din 22 septembrie 2017 pronunțată de Secția a II-a penală a Curții de Apel București), Tribunalul București (Sentința penală nr. 1.925/F din 27 septembrie 2017), Judecătoria Sectorului 2 București (Sentința penală nr. 793 din 7 noiembrie 2017), Judecătoria Sectorului 3 București (Sentința penală nr. 747 din 3 noiembrie 2017), Judecătoria Sectorului 5 București (Sentința penală nr. 2.555 din 12 octombrie 2017), Judecătoria Oltenița (Sentința penală nr. 279 din 13 octombrie 2017);

Judecătoria Giurgiu (Sentința penală nr. 2.107 din 1 noiembrie 2017; Sentința penală nr. 2.206 din 9 noiembrie 2017), Judecătoria Roșiori de Vede (Sentința penală nr. 307 din 15 noiembrie 2017), Curtea de Apel Cluj (Decizia penală nr. 1.151/A din 19 septembrie 2017; Decizia penală nr. 1.293/A din 16 octombrie 2017), Curtea de Apel Constanța (Decizia penală nr. 796 din 14 septembrie 2017; Decizia penală nr. 829 din 15 septembrie 2017), Judecătoria Slatina (Sentința penală nr. 897 din 2 noiembrie 2017), Judecătoria Motru (Sentința penală nr. 185 din 13 septembrie 2017), Judecătoria Târgu Bujor (Sentința penală nr. 245 din 5 iulie 2017), Judecătoria Beiuș (Sentința penală nr. 266 din 25 octombrie 2017), Judecătoria Salonta (Sentința penală nr. 161 din 9 noiembrie 2017), Judecătoria Topoloveni (Sentința penală nr. 242 din 29 septembrie 2017), Judecătoria Curtea de Argeș (Sentința penală nr. 339 din 19 octombrie 2017), Curtea de Apel Ploiești (Decizia penală nr. 1.091 din 16 octombrie 2017), Curtea de Apel Suceava (Decizia penală nr. 818 din 15 septembrie 2017; Decizia penală nr. 1.085 din 1 noiembrie 2017), Judecătoria Suceava (Sentința penală nr. 430 din 28 noiembrie 2017), Judecătoria Botoșani (Sentința penală nr. 1.268 din 17 octombrie 2017), Judecătoria Săveni (Sentința penală nr. 73 din 7 august 2017), Judecătoria Timișoara (Sentința penală nr. 5.340 din 23 octombrie 2017), Judecătoria Sânnicolau Mare (Sentința penală nr. 318 din 27 septembrie 2017).

Jurisprudența menționată relevă că, și ulterior pronunțării și publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 427 din 9 iunie 2017 a Deciziei nr. 224 din 4 aprilie 2017 a Curții Constituționale, instanțele au apreciat că fapta persoanei care conduce pe drumurile publice un autovehicul sau un tramvai, exceptând tractoarele agricole și forestiere, fără a poseda permis de conducere, constituie infracțiunea prevăzută de art. 335 alin. (1) din Codul penal și atrage răspunderea penală a persoanei care se face vinovată de această faptă.

VI.2. Jurisprudența relevantă a Înaltei Curți de Casație și Justiție

Nu au fost identificate decizii în care instanța supremă să fi examinat chestiunea de drept ce face obiectul prezentei sesizări.

VI.3. Jurisprudența relevantă a Curții Constituționale

Decizia nr. 224 din 4 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 427 din 9 iunie 2017, prin care s-a admis excepția de neconstituționalitate invocată și s-a constatat că soluția legislativă cuprinsă în art. 335 alin. (1) din Codul penal, care nu incriminează fapta de conducere pe drumurile publice a unui tractor agricol sau forestier, fără permis de conducere, este neconstituțională.

Instanța de contencios constituțional a constatat că „omisiunea includerii tractoarelor agricole și forestiere în ipoteza normativă a art. 335 alin. (1) din Codul penal echivalează cu dezincriminarea faptei de conducere a unui asemenea vehicul pe drumurile publice, fără a deține permis de conducere. Or, dacă asemenea fapte nu sunt descurajate prin mijloacele dreptului penal, are loc încălcarea valorilor fundamentale, ocrotite de Codul penal, precum statul de drept, în componentele sale referitoare la apărarea ordinii publice și a siguranței publice, drepturile și libertățile cetățenilor, respectarea Constituției și a legilor, care sunt consacrate prin art. 1 alin. (3) și (5) din Legea fundamentală printre valorile supreme”.

Totodată, Curtea a mai subliniat că, prin absența reglementării ca infracțiune a faptei de conducere a unui tractor agricol sau forestier pe drumurile publice, fără permis de conducere, legiuitorul a afectat protecția penală acordată unor valori sociale deosebit de importante, precum siguranța circulației pe drumurile publice, cu consecințe majore asupra vieții și integrității corporale a persoanelor, valori protejate prin art. 22 din Constituție. De asemenea a reținut că, în contradicție

cu dispozițiile art. 16 din Constituție, soluția legislativă cuprinsă în art. 335 alin. (1) din Codul penal generează discriminări, fără a exista vreo motivare obiectivă și rațională care să le justifice.

VII. **Punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție**

Prin Adresa nr. 2.840/C/2.994/III-5/2017 din 19 decembrie 2017, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția judiciară a înaintat concluziile formulate de procuror asupra chestiunii de drept a cărei dezlegare s-a solicitat, comunicând totodată că nu există în lucru nicio sesizare având ca obiect promovarea unui recurs în interesul legii cu privire la această chestiune de drept.

În concluziile formulate procurorul a apreciat că sesizarea ce face obiectul cauzei de față este inadmisibilă, nefiind îndeplinite toate condițiile prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală.

S-a argumentat că prin decizia Curții Constituționale ale cărei efecte se solicită a fi explicitate s-au identificat, cu claritate neinterpretabilă, aspectele de neconstituționalitate derivate din deficiența de reglementare cuprinsă în art. 335 alin. (1) din Codul penal care nu incriminează fapta de conducere pe drumurile publice a unui tractor agricol sau forestier, de către o persoană care nu posedă permis de conducere. Nici în cuprinsul considerentelor și nici al dispozitivului deciziei menționate, Curtea Constituțională nu a constatat neconstituționalitatea art. 335 alin. (1) din Codul penal în integralitatea sa și nu lipsește textul legal de efecte juridice, norma de incriminare continuând să își producă efectele în cazul conducerii pe drumurile publice fără a poseda permis de conducere a oricăror altor vehicule pentru care este necesară deținerea unui astfel de permis, cu excepția tractoarelor agricole sau forestiere.

Cum în cauza aflată pe rolul instanței de trimitere în sarcina inculpatului s-a reținut săvârșirea infracțiunii de conducere pe drumurile publice fără a poseda permis de conducere a unui autoturism, este vădit că decizia Curții Constituționale nu îi este aplicabilă. În consecință, între obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție și obiectul judecării instanței de trimitere nu există legătura cerută de dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală, intervenția instanței supreme prin mecanismul întrebării prealabile nejustificându-se. Având în vedere că prin prezentul demers se urmăresc lămurirea întinderii efectelor pe care le produce o decizie a Curții Constituționale și stabilirea caracterului acesteia, iar nu interpretarea unui text legal, iar aspectul de neconstituționalitate sancționat prin Decizia nr. 224 din 4 aprilie 2017 a Curții Constituționale nu este aplicabil cauzei pendinte pe rolul instanței de trimitere, condițiile ca întrebarea adresată instanței supreme să constituie o chestiune de drept, iar de lămurirea acesteia să depindă soluționarea pe fond a respectivei cauze, nu sunt îndeplinite.

VIII. **Opinia specialiștilor consultați**

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) din Codul de procedură penală raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, a fost solicitată opinia scrisă a unor specialiști cu privire la chestiunea de drept ce formează obiectul sesizării.

Facultatea de Drept din cadrul Universității „Nicolae Titulescu” din București a apreciat că sesizarea formulată de Curtea de Apel Constanța este inadmisibilă.

S-a susținut că nu este îndeplinită una dintre condițiile de admisibilitate a sesizării, respectiv dependența soluționării pe fond a cauzei în care a fost invocată de lămurirea chestiunii de drept. Având în vedere că puterea de lucru judecat ce însoțește deciziile Curții Constituționale se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care se sprijină aceasta, s-a apreciat că aplicarea corectă a dreptului se impune într-un mod atât de evident, încât nu lasă loc niciunei îndoieli rezonabile cu privire la modul de soluționare a întrebării adresate în cauză.

IX. **Dispoziții legale incidente**

Art. 335 din Codul penal. Conducerea unui vehicul fără permis de conducere

„(1) Conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul ori a unui tramvai de către o persoană care nu posedă permis de conducere se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.”

(...)

Art. 336 din Codul penal. Conducerea unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe

„(1) Conducerea pe drumurile publice a unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere de către o persoană care, la momentul prelevării mostrelor biologice, are o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.”

[...]

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare

„Art. 6. — În sensul prezentei ordonanțe de urgență, expresiile și termenii de mai jos au următorul înțeles:

(...)

6. *autovehicul* — orice vehicul echipat cu motor de propulsie, utilizat în mod obișnuit pentru transportul persoanelor sau mărfurilor pe drum ori pentru tractarea, pe drum, a vehiculelor utilizate pentru transportul persoanelor sau mărfurilor. Vehiculele care se deplasează pe șine, denumite tramvaie, precum și tractoarele agricole sau forestiere nu sunt considerate autovehicule. Troleibuzele sunt considerate autovehicule.”

[...]

„Art. 20. — (1) Pentru a conduce pe drumurile publice autovehicule, tramvaie ori tractoare agricole sau forestiere, conducătorii acestora trebuie să posede permis de conducere corespunzător.”

[...]

„Art. 23. — (1) Dreptul de a conduce un autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai pe drumurile publice îl are numai persoana care posedă permis de conducere valabil, corespunzător categoriei ori subcategoriei din care face parte vehiculul respectiv, sau dovada înlocuitoare a acestuia cu drept de circulație.”

X. **Raportul asupra chestiunii de drept supuse dezlegării**

Opinia judecătorului-raportor este în sensul că sesizarea formulată de Curtea de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie este *inadmisibilă*, nefiind îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală.

XI. **Înalta Curte de Casație și Justiție**

Examinând sesizarea formulată de către Curtea de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori, raportul întocmit de judecătorul-raportor și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, reține următoarele:

În conformitate cu dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală, dacă în cursul judecării un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță constată că există o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.

În jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor probleme de drept în materie penală s-a statuat asupra înțelesului ce trebuie atribuit sintagmei „chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei”.

Astfel, s-a apreciat că între problema de drept a cărei lămurire se solicită (indiferent că vizează o normă de drept material sau de drept procesual) și soluția ce urmează a fi dată de către instanță trebuie să existe o legătură, în sensul că decizia instanței supreme să producă un efect concret asupra conținutului hotărârii (în acest sens, Decizia nr. 11 din 2 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 503 din 7 iulie 2014, Decizia nr. 19 din 15 septembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 769 din 23 octombrie 2014).

De asemenea, în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală s-a stabilit că sesizarea trebuie să ducă la interpretarea *in abstracto* a unor dispoziții legale determinate, iar nu la rezolvarea unor chestiuni ce țin de fondul speței (în acest sens, Decizia nr. 14 din 12 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 454 din 24 iunie 2015).

În fine, s-a apreciat că numai o problemă de drept de o dificultate rezonabilă și de natură a da naștere, în mod previzibil, unor interpretări judiciare diferite legitimează concursul dat tribunalelor și curților de apel de către instanța supremă într-o cauză pendinte.

În cazul unor sesizări prin care se tinde, dimpotrivă, la dezlegarea unor probleme teoretice ori la soluționarea propriuzisă a unor chestiuni ce țin de fondul cauzei, există riscul transformării mecanismului hotărârii prealabile fie într-o procedură dilatorie pentru litigii caracterizate, prin natura lor, ca fiind urgente, fie într-o procedură care va substitui mecanismul recursului în interesul legii (în acest sens, Decizia nr. 16 din 22 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 490 din 3 iulie 2015).

În speță, se constată că sesizarea instanței supreme prin mecanismul de unificare a jurisprudenței prevăzut de art. 475 din Codul de procedură penală pune în discuție, în esență, interpretarea și aplicarea Deciziei Curții Constituționale nr. 224 din 4 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 427 din 9 iunie 2017.

Prin decizia menționată Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că soluția legislativă cuprinsă în art. 335 alin. (1) din Codul penal, care nu incriminează

fapta de conducere pe drumurile publice a unui tractor agricol sau forestier, fără permis de conducere, este neconstituțională.

Curtea Constituțională nu a constatat neconstituționalitatea art. 335 alin. (1) din Codul penal în integralitatea sa. Ca atare, norma de incriminare continuă să își producă efectele, în cazul conducerii pe drumurile publice fără a poseda permis de conducere a oricărui altor vehicule, inclusiv autoturisme pentru care este necesară deținerea unui astfel de permis, cu excepția tractoarelor agricole sau forestiere.

Întrucât în cauzele aflate pe rolul instanței de trimitere inculpații au fost trimiși în judecată și condamnați pentru săvârșirea infracțiunii de conducere pe drumurile publice, fără a poseda permis de conducere, a unor autovehicule (autoturisme, moped), este evident că decizia Curții Constituționale nu este aplicabilă, având în vedere că decizia se referă la tractoare agricole sau forestiere.

Prin urmare, între obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție și obiectul judecării instanței de trimitere nu există nicio legătură și, în această situație, intervenția instanței supreme prin mecanismul întrebării prealabile este inadmisibilă.

Pe de altă parte, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, cu referire la sintagma „dezlegarea dată problemelor de drept” cuprinsă în art. 414⁵ alin. 4 din Codul de procedură din 1968, care își păstrează valabilitatea și în prezent și se aplică *mutatis mutandis* și în cazul mecanismului de unificare a jurisprudenței prevăzut de art. 475 din Codul de procedură penală în vigoare, aceasta nu poate privi decât interpretarea și aplicarea unitară a conținutului dispozițiilor legale, cu sensul de acte normative, iar nu și a deciziilor Curții Constituționale și a efectelor pe care acestea le produc. Sintagma „dezlegarea dată problemelor de drept” nu poate privi decât interpretarea și aplicarea unitară a legii de către instanțele judecătorești, iar nu și de către Curtea Constituțională, care este o autoritate distinctă de sistemul judecătorec (în acest sens, Decizia Curții Constituționale nr. 206 din 29 aprilie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 350 din 13 iunie 2013).

Prin urmare, cum în speță se solicită instanței supreme să se pronunțe asupra interpretării și aplicării unei decizii a Curții Constituționale, care oricum nu are nicio legătură cu cauzele instanței de trimitere, iar nu a unei dispoziții legale, sesizarea formulată de Curtea de Apel Constanța este inadmisibilă.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 475 și 477 din Codul de procedură penală,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie în dosarele nr. 9.683/327/2016, nr. 5.285/254/2016 și nr. 34.338/212/2016 prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a chestiunii de drept: „*Dacă, după pronunțarea și publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 427 din 9 iunie 2017 a Deciziei nr. 224 din 4 aprilie 2017 a Curții Constituționale, fapta persoanei care conduce pe drumurile publice un autovehicul sau un tramvai, exceptând tractoarele agricole și forestiere, fără a poseda permis de conducere, mai poate atrage răspunderea penală a acesteia pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1) din Codul penal.*”

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală. Pronunțată în ședință publică astăzi, 28 februarie 2018.

PREȘEDINTELE CU DELEGAȚIE AL SECȚIEI PENALE
A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
judecător **MIRELA SORINA POPESCU**

Magistrat-asistent,
Aurelia Hirt

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2018 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2018 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

